

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVIII

БРОЈ 365

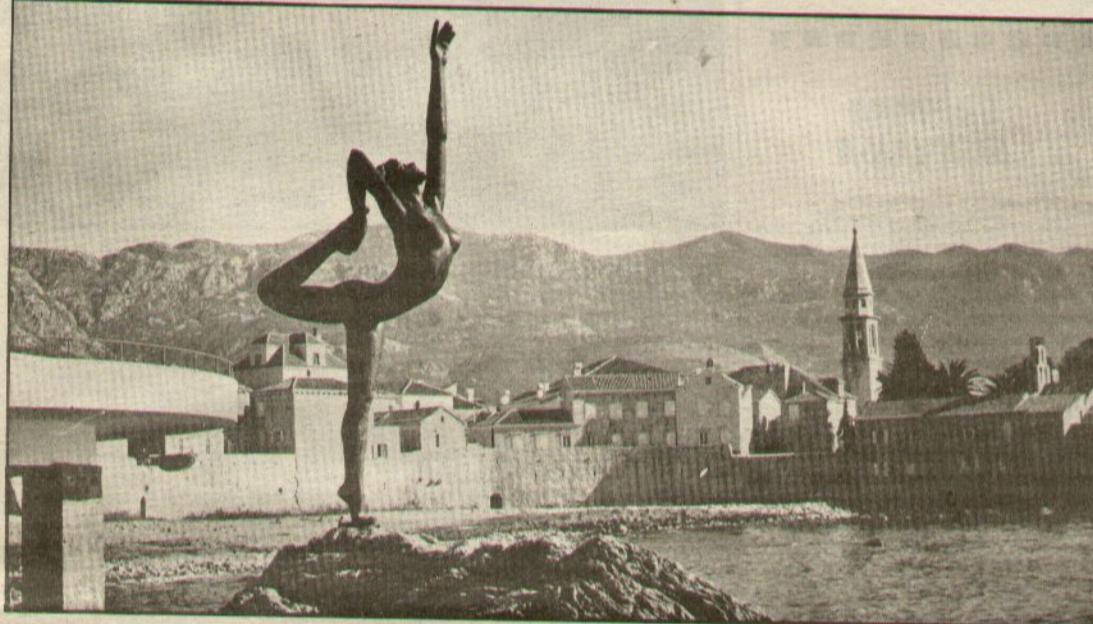
23. ДЕЦЕМБАР 1989.

ЦИЈENA 30.000 ДИНАРА

ПРЕДСЈЕДНИК СКУПШТИНЕ СР ЦРНЕ ГОРЕ ПОСЈЕТИО БУДВУ

ПРОБЛЕМ АКЦИЈА, А НЕ ИДЕЈЕ

Сви знатији, али нијесмо повољно кооперативни—истакао др Драган Радоњић, предсједник Републичке склоптине.

У ОКВИРУ редовног обиласка свих црногорских општина предсједник Скупштине СР Црне Горе др Драган Радоњић са сарадницима посетио је 5. децембра нашу општину и са најодговорнијим представницима Скупштине општине, друштвено политичких и радних организација разговарао о текућим активностима и предстојећим задацима.

Основне податке о садашњем развојном тренутку наше општине изнисио је предсједник Скупштине општине Ђорђе Прибилић, истичући снабдијевање водом као главни проблем Општине који негативно утиче на развој туризма. Др Ратко Вукчевић, ВД предсједника ПО ХТО „Монтенегротурист”, говорио је о резултатима пословања и условима рада овог колективе, Павле Ивановић, директор Будванске основне банке, о узлоzi ове банке у развоју и пословању туристичко-угости-

тељске привреде, Слободан Франовић, предсједник Извршног одбора СО, о системским промјенама и функционисању управе, Драган Миковић, замјеник директора „Монтенегроекспреса”, о садашњим туристичким токовима, Рађе Ратковић, савјетник у ООУР „Будва”, о тешкоћама у стварању услова за ангажовање страног капитала а Никола Краповић, директор „Зета-филма”, о тешкоћама пословања филмске индустрије.

Након излагања Василија Војводића, члана Предсједништва Привредне коморе Црне Горе, Веселина Бабића, предсједника Пословодног одбора Инвестиционе банке Титоград-Удружене банке, мр Жарка Ракчевића, републичког секретара за грађевинарство, стамбено-комуналне послове и урбанизам, Миодрага Лекића, републичког секретара за образовање, науку и културу, и Луке Бадњара, го-

ворио је др Драган Радоњић који је на почетку нагласио да је циљ оваквих разговора међусобно информисање о догађајима и задацима у Републици и општинама. Треба да концептишемо акцију на спровођењу промјена и идеја конкуренције, а то су тржиште и политички плурализам—рекао је др Радоњић. —Наш проблем нијесу идеје, него акције. Сви знатији, али нијесмо довољно кооперативни. Енергију расипамо на дневно-политичким активностима и не стижемо да решавамо крупнија питања. У току је доношење нових прописа јер систем морамо ослободити од блокаде прописа који се не могу спроводити. Због тога треба утицати да атмосфера за одлучивање у друштвено-политичким заједницама буде повољнија, јер није лако радити под притиском, рекао је изменљив осталог предсједника Скупштине СР Црне Горе.

В.М.С.

Читаоцима и сарадницима „Приморских новина”

срећну нову
1990. годину

желе

„Приморске новине“ и Културно-информативни центар

РЕФЕРЕНДУМ У "МОНТЕНЕГРОТУРИСТУ"

НАДЕ У БОЉЕ СЈУТРА

- Реорганизацију нијесу прихватили једино угоститељи у Пљевљима
- С радом престаје "Монтенегрокомерц" а "Монтенегроекспрес" и "Јадран-трговина" имаће нову улогу

На сједници Радничког савјета "Монтенегротуриста" од 11. децембра објелодњени су резултати референдума о најновијем реорганизовању овог туристичког заједништва. Предлог Самоуправног споразума о промјенама у организовању "Монтенегротуриста" прихваћен је великом већином запослених у 14 основних организација удруженог рада. Против су једино били, запослени у ООУР "Угоститељство" у Пљевљима. Њима је остављена могућност да, евентуално, промијене раније исказано расположење.

Изгласани Самоуправни споразум о удружијању у сложено предузеће на тржишним основама треба да верификује раднички савјети сајашњих чланова будућег предузећа. Оне ће убудуће, иначе, имати статус друштвених предузећа.

У оквиру сложеног предузећа објединиће се, као прво, послови истраживања, развоја и продаје, а дијелом служба финансије, набавке и

Д. Новаковић

„Приморске
новине“

у овом броју:

- Позив Комитета чланству—без одзива
- Снабдијевање водом—све даље од извора
- Ефекти туристичке сезоне—љето краће, гостију више
- Апел КИЦ-а – Одржати Град-театар
- Наши гости: Слободан Селенић и др Никола Вуковић

СКУПШТИНСКА ХРОНИКА

РАСПРАВА О КОМУНАЛНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ

НАЈВИШЕ расправе на сједницама Вијећа мјесних заједница 24. новембра и Вијећа удруженог рада 27. новембра било је о Смјерницима за организовање организација удруженог рада у комунално-стамбеној дјелатности у складу са Законом о предузећима у Нацрту одлуке о организовању комунално-стамбеног јавног предузећа. Примједбе на предлог тих одлука имала је ООУР „Водовод“ тражећи да се водовод и канализација организују у посебно јавно предузеће, а остале комуналне организације у једно предузеће. Заједнички језик нађен је у прихватавању предложених одлука уз предлог ООУР „Водовод“ који су дати на јавну расправу.

На одвојеним сједницама Вијећа удруженог рада, Вијећа мјесних заједница и Друштвено-политичко вијеће (заједничка сједница свих вијећа 24. новембра није одржана пошто у Вијећу удруженог рада није било кворума) донијете су одлуке о усвајању поредског завршног рачуна за 1988. годину и измијењење од-

луке о општинским порезима грађана и о општинском порезу из дохотка. Вијеће удруженог рада и Друштвено-политичко вијеће донијели су одлуку о ослобађању пријема правника Радне заједнице заједничких служби ХРО „Монтенегротурист“ за 1989. годину због реорганизације.

Скупштини СР Црне Горе упућена је иницијатива за продужење рока трајања јавне расправе о Нацрту закона о друштвеним дјелатностима.

ДЕЛЕГАТСКА ПИТАЊА

- Да ли постоји могућност за изградњу надвожњака у Насељу Ивановићи, јер се исти већ неколико година налази у плану СИЗ-а за изградњу? (Савет МЗ Бечићи)
- Када ће канцеларија Мјесне заједнице Будва I добити телефон! (Петар Пејовић, секретар МЗ Будва I)
- Којим је поводом СУП пројеравао папире око виле „Топлиш“ у Светом Стефану? (Владимир Кажанегра)

● Колико је амфора одузето са рибарице Предузећа „Партизанске везе“, где су смјештене и чије су власништво? Шта се ради са робом коју инспектори одузму по разним основама од власника? Ако се води евиденција одузете робе онда дати списак све робе која је одузета поименично. На који начин се врши продаја те робе, лицитацијом или на други начин? Дати списак продате робе поименично са износом у новцу. Гдје се тај новац усмјерава?

НА ДНЕВНОМ РЕДУ НАРЕДНЕ СЈЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

СТАНДАРД, ОДМАРАЛИШТА, БУЏЕТ...

СВАКОДНЕВНИ удари на стандард грађана утицали су да делегати Скупштине општине на заједничкој сједници свих вијећа (која је заказана за 27. децембар) разматрају Програм мјера и активности на заштити животног стандарда радних људи и грађана на територији општине Будва. Програмом је, између осталих, предвиђено формирање фондова социјалне сигурности из средстава фонда заједничке потрошње радних организација, формирање заједничког фонда социјалне сигурности на нивоу Општине и отварање дисконт продајнице како би се социјално утраженим породицама омогућило да купују робу по повољнијим условима.

Након вишегодишњег узгредног помињања проблема одмаралишта на подручју наше општине, на на-

редној сједници Скупштине општине посебно ће се разматрати Информација о мјесту и улози одмаралишног туризма у друштвено-економском развоју општине. Расправљаће се о одмаралиштима као фактор оптерећења комуналне инфраструктуре и просторним лимитима, туристичком промету и потрошњи и финансиским доприносима друштвено-политичкој заједници, а иницијатива се и регистрира одмаралишних капацитета.

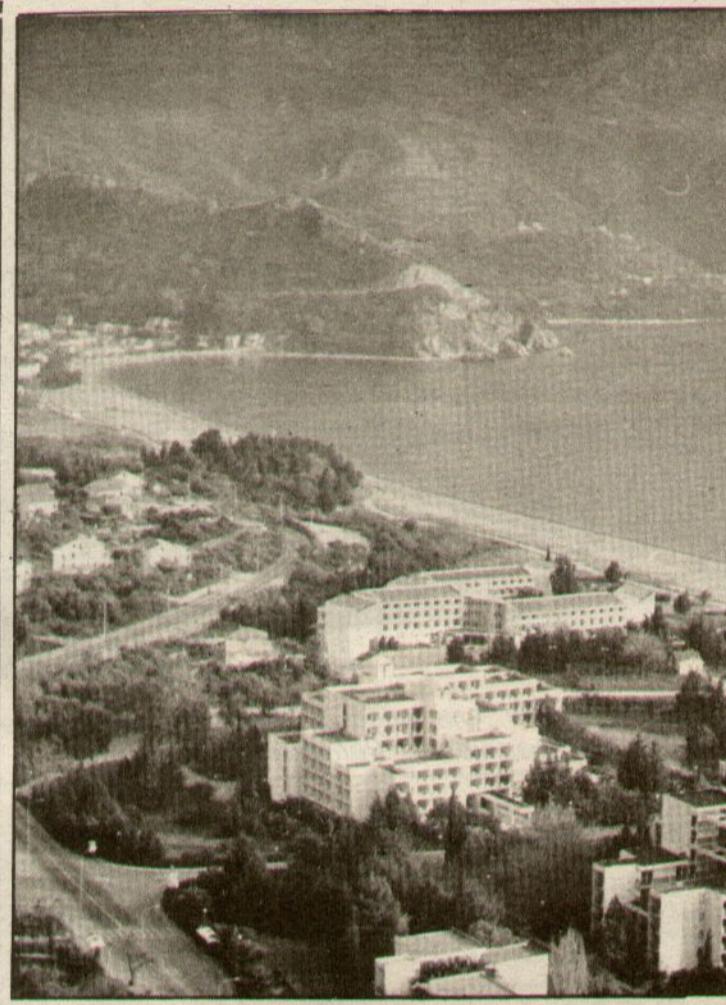
Послије јавне расправе која је завршена делегати ће се изјаснити о програму рада Скупштине општине за 1990. годину, а предложен је ребаланс будета Општине за 1989. годину и доношење одлуке о привременом финансирању из Будета за први квартал идуће године.

На сједницама скуп-

штинских вијећа очекује се расправа о предлогу одлуке о комуналним таксама, јер се „најатрактивнија“ од њих поново враћа у буџет Општине, а досад се двије године директно уплаћивала одређеним корисницима. На дневном реду је и укидање одлуке о ослобађању плаћања боравишне таксе ТН „Словенска плажа“ за 234 кревета у новим апартманима за период од 15 година, јер је након годину дана (!) утврђено да је таква одлука незаконита.

Предложено је доношење одлуке о општинским порезима грађана и усвајање Нацрта програма привременог коришћења неизграђеног градског грађевинског земљишта за 1990. годину и његово стављање на јавну расправу.

Припремио
В.М. Станишић

ТУРИСТИЧКЕ ДИЛЕМЕ: ОДМАРАЛИШТА ДА ИЛИ НЕ?

ДЕВИЗЕ ИМАЈУ ПРЕДНОСТ

(Годинама су, умјесто за комерцијални туризам, најбоље локације на нашој обали уступане за одмаралишта ● Таквој пракси је, изгледа, одзвонило)

Вијеће је прихватило предлог делегата Зорица Ђелогрлића, а председник СО Ђорђије Прибилић је само инсистирао да се претходно обавијесте надлежни у Скупштини који организују тај посао.

– Није тачно да хоћемо да протjerамо одмаралишта. Истина је, међутим, да желимо да спријечимо њихово ширење и градњу нових, јер смо озбиљно угрозили комерцијални туризам који је мотор покретач туристичког развијатка овога краја.

– ЕДНА од најчешћих туристичких дилема у нашој општини, у посљедње вријeme је: одмаралишта, да или не? Или прецизније: одмаралишта, али где и до које мјере? О овој врсти туризма, за коју смо помало и сентиментално везани јер је масовни туризам на нашој ривијери и почeo одмаралиштима, увељико се прича и ових дана.

– Ситуација је још тежа ако се имају у виду дјеље ствари, на-глашава Прибилић. – Прво: најактрактивније локације, оне уз саму обалу, заузела су дјеља и радничка одмаралишта. Друго:

– Није тачно да хоћемо да пратимо одмаралишта. Истина је, међутим, да желимо да спријечимо њихово ширење и градњу нових, јер смо озбиљно угрозили комерцијални туризам који је мотор покретач туристичког развијатка овога краја.

– Далje увељико стижу захтјеви за градњу нових. Остало је свега неколико локација које су намењене искључиво за градњу ексклузивних туристичких насеља, углавном кроз заједничка улагања са странцима и њих морамо потпуно сачувати као и простор око њих.

– У нашој општини су са сада припремили неколико предлога како би се решио овај проблем. Рецимо, дјеља одмаралишта би се могла концентрисати на једној локацији, не буквално на самој плажи, али близу мора. Има се у виду конкретан простор који је веома за то погодан. Тако би се ослободио изузетно драгоценог простора, а дјеља би на новој локацији имала бољи комфор и све друге услове за лијеп и безбријан одмор.

– Предвиђа се и концентрација капацитета на једном мјесту за она одмаралишта која имају своје објекте на неколико локација које су међусобно удаљене. Смањиће се број закупа код приватника за потребе одмаралишта, а у корист комерцијалног туризма. Одмаралишта се убудуће неће правити као привремени објекти, а плановима развоја се потпуно ограничава њихова даља градња. Нарочито у близини оних локација на којима треба да се граде девизни хотели и туристичка насеља.

С. Грегорић

ОСНОВНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ СК О ПРОЗВАНИМ РУКОВОДИОЦИМА

ПОЗИВ БЕЗ ОДЗИВА

ОПШТИНСКИ комитет Савеза комуниста је на сједници одржаној 4. септембра расправљао о политичкој ситуацији у општини и „под један“ закључио да су „све основне организације СК дужне да у року од мјесец дана утврде да ли има основа за покретање идејно-политичке одговорности за све прозване функционере и руководеће раднике на темељу укупности њиховог рада и дјеловања, што представља и њихову статутарну обавезу, и о томе обавијесте овај Општински комитет“.

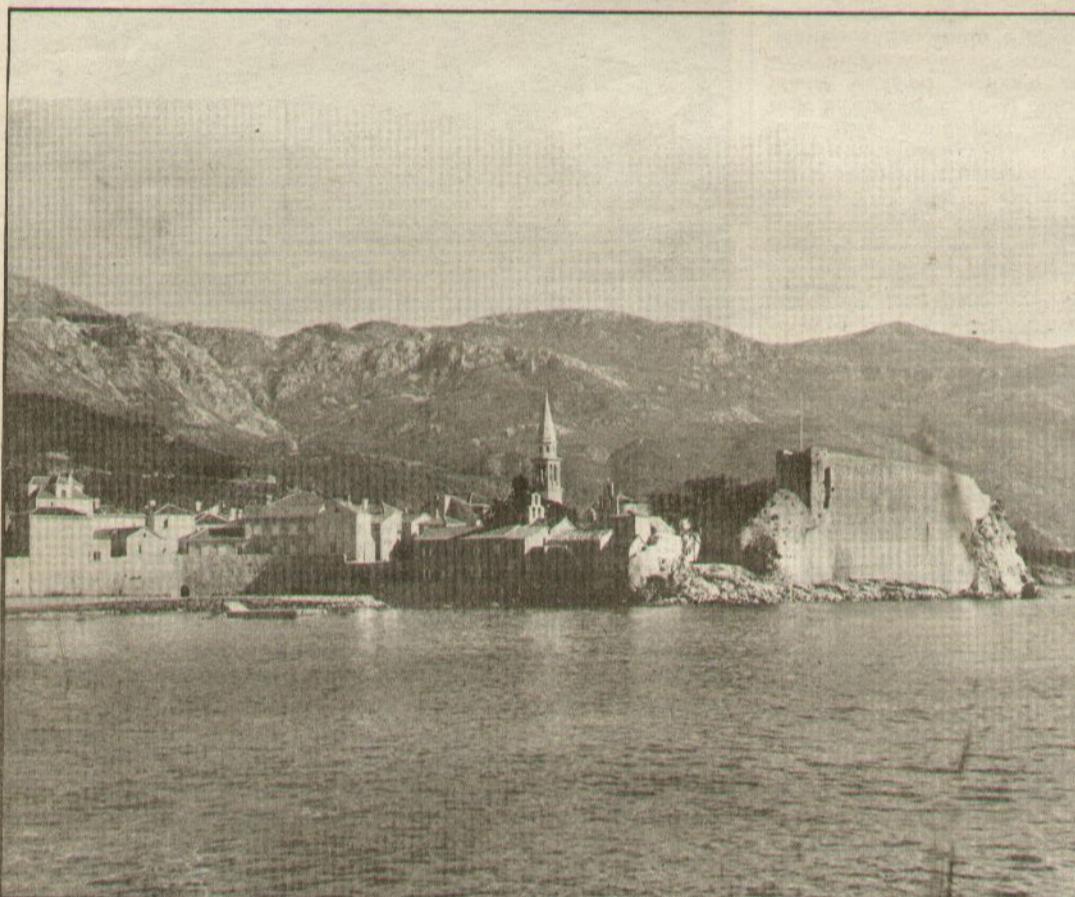
Рок је прошао, али се нијесу „догодили комунисти“: већина ОО СК није ни одржала састанак, а оне које су о овом за-

ренцијацији свуда тамо где је утврди да је било субјективних грешака код чланова СК, функционера и осталих, и да је свака организација уради за своје чланове. Ова ОО СК сматра да нема никаквих нијмањих основа за покретање поступка код ове основне организације, за било кога од њених чланова. ОО СК је једногласно одбила све што се у штампи пише о овом објекту, јер чланови ове ОО СК не могу утицати на то ко ће овде бора-

основне организације СК у којима су прозвани руководиоци, јер их у овој организацији нема. Нема документата на основу којих би се расправљало о одговорности прозваних.

● У ОО СК „Праха“ Бечићи су констатовали да су у свим средствима информисана дати сигнални за покретање одговорности и због тога је неопходно у складу са одредбама Статута СК прићи решавању сваког конкретног случаја.

● ОО СК Дома одмора – хо-

кључку Комитета расправљале, или су се огласиле ненадлежним“, или им је „недостајала документације“, или су одбациле прозвике као неосноване.

Ускоро и Општински комитет СК треба да анализира активност ОО СК на спровођењу овог закључка, у овом броју доносије ставове основних организација СК.

● ОО СК Експозитуре СДК је прихватила закључке са сједнице ОК СК од 4. септембра и затражила да државни органи што прије одговоре на питања везана за незаконитости, негативности и злоупотребе на подручју наше општине. Послије утврђивања истинитости на овај начин треба предузети мјере идејно-политичке и друге одговорности према посноцима негативних појава. Својим записницима СДК је јасно утврдила одређене незаконитости и с тим упознала Општински комитет СК и они се морају узети у обзир приликом утврђивања одговорности. Уколико изостане реализација закључака ОК СК, ова ОО СК ће то сматрати опортунизмом и намјером чији је циљ пружање отпора новој демократској политици у Савезу комуниста Црне Горе.

● ОО СК Центра „13. мај“ је подржала ставове Предсједништва ЦК СКЦГ и закључке ОК СК Будва о идејној дифе-

вите и под којим условима, јер је то ствар других.

● ОО СК Органа управе и служби Скупштине општине је затражила да се изради и да јој се достави информација о расподјели станови, замјени станови и свих комбинација по том основу за све општинске функционере и остала раднике с посебним овлашћењима. И то с именом и презименом, с назнаком који пут добија, мијења, односно проширује стан, да ли је кредит додијељен за уређење стана или градњу куће, да ли поред стана гради породичну кућу за себе или чланове уже породице. Након те информације ако се утврди да је било незаконитих радњи чланова ове организације, да се покрене питање идејно-политичке одговорности за оне који си тако остваривали своја права и оне који су томе допријенијели.

● ОО СК МЗ Бечићи је подржала закључке ОК СК и сматра да на основу онога што је до сада јавност обавијештена о прозваним функционерима као и на основу сагледавања њихове одговорности за укупно економско и друштвено-политичко стање у општини и мјесној заједници има безбрз разлога за покретање њихове друштвено-политичке одговорности.

● У ОО СК Буљарица су закључили да све треба да се истјера на чистац, али да то ураде

тел „Парк“ је оцјенила да за све који су својим радом и дјеловањем окалјали лик члана СК треба покренuti поступак утврђивања идејно-политичке евентуално и друге одговорности. Одговорност се може утврђивати само на основу чинијеница, а у овој ОО СК нема чланова за које би требало покренuti питање одговорности по овим закључцима.

● У РЗ Заједничких служби ХОТО „Монтенегротурист“ закључили су да секретаријат ОО СК уз помоћ стручних служби прикупи одлуке органа управљања и осталу потребну документацију са којом ће се упознати основна организација која ће оцјенити да ли има основа за покретање идејно-политичке одговорности. У вези конкурса за избор предсједника Пословодног одбора ХТО „Монтенегротурист“: он је расписан у складу са актима РО, а у новом акту који ће се радиiti треба уградити као обавезу подношење програма приликом конкурисања.

● ОО СК Будванске основне банке је одбацила оптужбе на рачун директора банке које су изнијете у штампи. Било је примједбама од стране грађана Старог града на рад банке, али су све контроле које су долазиле од стране разних институција констатоване да није било неправилности у раду Банке и њеног руководства.

О РЕГИОНАЛНОМ ВОДОВОДУ ПО КО ЗНА КО ПУТ

СВЕ ДАЉЕ ОД ИЗВОРА

(Шта одговорни кажу о тренутно најактуелнијем проблему не само будванске општине)

ВОДИ се у новинама тако често враћамо, а по свој прилици од издашног извора смо сада даље него пријеко година. Напросто реализација подухвата стольећа–тако су назвали регионални водовод–озбиљно је доведена у питање. У вријеме када је вода црногорском југу пријеко потребна, када њен недостатак доводи у питање изградњу свих планираних (па и започетих) објеката и коначно даљи развој најразвијенијег дијела Црне Горе, обустављени су радови на изградњи регионалног водовода.

Нешто недостатак новца, а знатно више неспоразуми између приморских општина, разлог су што су радови стали и што више басен Скадарског језера, одакле је требало да стигне вода на једни југ, није „у игри“.

О свему овоме недавно је било дosta ријечи у Будви.

– Када је већ обављен дио посла на изградњи регионалног водовода појавиле су се приче да извориште Радуш у басену Скадарског језара није издашно, да тресу треба окренутi ка новом извору Каруч, како Ђорђије Прибилић, предсједник СО Будва– Приморске општине којима недостаје вода (Улцињ, Бар, Будва, Тиват и Котор) сада свака за себе сагледавају проблем водоснабдевања, имају различите приступе и траже за себе најпогодније решење. Дакако има ту и доста неспоразума, што све више кочи радове на овом великом пројекту. Будвански ривијери која је изразито туристички регион вода је насушна потреба па ћemo и mi, уколико се нешто хитно не прошире, тражити за себе најпогодније решење.

На Црногорском приморју сада су у игри различите варијанте и подваријанте. Улцињани имају у близини издашне изворе које су дијелом и каптирали. Барани су и даље орјентисани на Орахово поље у Црмници из којег се сада снабдевају. Будвани, Тивђани и Которани дијеле мали вишак воде коју шкртојају Херцегновљани.

Један познати београдски стручњак за ову област нуди нашој општини градњу бране у Грабљском пољу, има предлога да се са изворишта Плат код Дубровника траже нове количине воде (са тог извора Херцег-Нови је трајно ријешио питање снабдевања водом)... Има и других комбинација.

– Сматрам да је неопходно да се хитно расправе све дилеме око регионалног водовода за Црногорско приморје, рекао је Веселин Бабић, предсједник Пословодног одбора Инвестиционе банке Титоград, која финансира многе пројекте у републици. – Знам да је пројекат регионалног водовода био добро прихватио и са наше и са италијанске стране, која је одобрila кредит. Сада чујем да се сумња у извориште Радуш, да се тражи нова ријешења. Ако треба тражити друго ријешење, онда то заиста треба учинити што прије. Јер недостатак воде може озбиљно угрозити овај регион.

Жеђ на југу Јадрана током љетних мјесеци највише погађа туристичке раднике који никако не могу да објасне гостима због чега нема воде по десет и више часова дневно. Они који плаћају пансион 80,100 и више долара то не могу и не желе да схвате и прихвате.

– Пошто не знам што ћemo радити наредног љета, истиче др Ратко Вукчевић, в.д. директора „Монтенегротуриста“. – Воде не мајдовљено тамо где је најпотребнија– у Будви– а на другој страни све општине овог региона нису подједнако заинтересоване за ријешавање овог горућег проблема, боље рећи нијесу сагласне у томе одакле довести воду. Мислим да су комбинације са Платом нереалне јер је и прошло љето показало да Херцегновљани нерадо дају вишак воде. Ту су конкурентски и други разлоги. Мишљења сам да се што хитније морају састати сви заинтересовани у Црној Гори за ријешавање овог проблема, како би се нешто урадило. Све вријеме зиме и пролећа требало би утрошити на том послу.

С. Греговић

КАСНЕ ИЗБОРИ

ИЗБОРНА активност у општинској организацији Социјалистичког савеза радног народа требала је да се заврши до краја новембра конституисањем нове Општинске конференције и избором органа и предсједника. Конференције, или избори касне пошто још нијесу завршени у свим мјесним заједницама. У Будви II, Бечићима и Петровцу избори су завршени,

Вс. С.

СПОРЕЊА ОКО ТРАСЕ БУДУЋЕГ ЈАДРАНСКОГ АУТО-ПУТА

ЗАНЕМАРЕН ТУРИЗАМ

ИАКО је нацрт измјена и допуна Просторног плана СР Црне Горе у дијелу који се односи на мрежу друмског саобраћаја објављен у „Делегатским новинама“ 2. октобра и дат на јавну расправу до 30. децембра, одговорни у Републичком секретаријату за урбанизам и општинама кроз које трасе ауто-пута треба да прође, тек су се недавно укључили у расправу.

Траса будућег ауто-пута кроз Црну Гору, који би требао да кошта око 2.500 милијарди долара, широка је 20 метара и пролази приморјем од Дебелог бријега обалним појасом до Улциња и албанске границе, пресијецајући најуже залеђе Херцег-Новог, Котора, Тивта, Будве, Петровца, Бара и Улциња. Због тога је пројекат, који је израдио Урбанистички институт СР Хрватске из Загреба, нашао на бурно реаговање представника приморских оп-

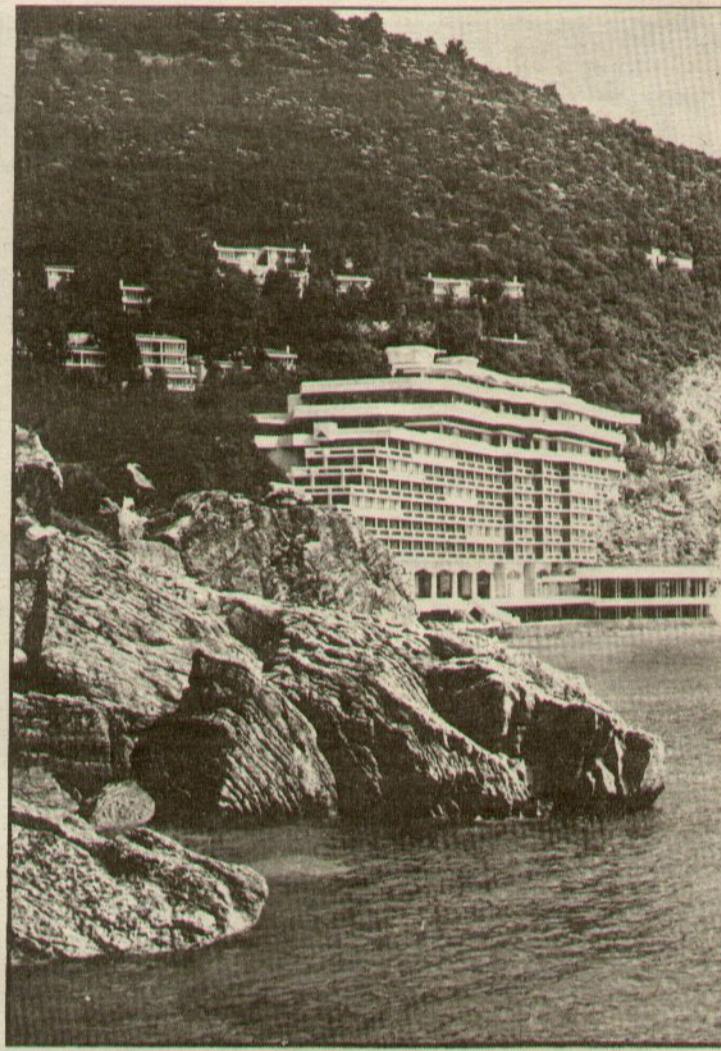
штина на састанку у Котору и Извршног одбора СО Будва на сједници 19. децембра. Примједбе су, изузимајући представнике општина Бар и Улцињ, дате због тога што предложени коридор нарушава амбијенталне и културне вриједности Црногорског приморја. Они сматрају да је несхватаљиво зашто није изабрана друга варијанта предвиђена постојећим просторним планом Црне Горе у периоду послије 2.000. године која планира аутопут у залеђу приморја, значајно више у унутрашњости од предложеног.

Постављено је и питање да ли се још нешто може промијенити кроз расправу када су већ одређене константе будуће трасе: Дебели бријег, отварање тунела Созина и луке Бар, јер је тиме ограничена могућност изналажења нових могућности, па се проблем изградње овог дела Јадранског аутопута свео на техничка решења. Би-

ло је и мишљења даје ово политичка варијанта којом је сасвим занемарен интерес туристичких општина јер ауто-пут пролази кроз висококвалитетни приобални појас који је и на нову Републику оцјењен као природно богатство од посебног друштвеног значаја, и битно га деградира, а све због пробоја тунела Созина и вођења трасе до Улциња и албанске границе.

Пошто се при одређивању пројектног задатка и изради студије није прибавило мишљење приморских општина, нити узимао у обзир концепт њиховог развоја, предложено је да се размотрити могућност трасирања ауто-пута кроз залеђе Републике и нађе најоптималније решење у реализацији овог тренутно најзначајнијег питања планској развоја Црне Горе и њеног повезивања с Европом.

Б.Пламенац

ДОГАЂА НАМ СЕ

ЗАКЉУЧАНЕ СТАНИЦЕ

ДА много причамо да смо познато туристичко место, а да у пракси „чинимо напоре“ да то не будемо покazuје и овај примјер: Будва има двије аутобуске станице, а путник нема гдје да купи карту нити да се пак склони од кише док чека аутобус или се, пак, освежи!

• Разлог је познат: стари аутобуска станица је затворена рјешењем општинске инспекције јер не испуњава санитарно-хигијенске услове за рад, а нова још увијек није добила власника.

• Сиз за комунално стамбену дјелатност наше општине безуспјешно настоји да прода лијеп објекат са свим потребним садржајима за дочек и испраћај путника. Договор са „Плављанком“ није успио и тражи се нови купац. Тражи, али никако да се – нађе.

• Нова аутобуска станица састоји се од изграђеног објекта површине 650, дјелミчно изграђеног простора који захвата 256 и неизграђеног простора површине 491 квадратни метар. У склопу објекта је и неизграђени јавни паркинг површине 2500 квадратних метара.

– Ради се о изванредном објекту који је уз то и врло функционалан са простором за фри-шоп, самопослуту, туристичку агенцију и друге потребе, каже Недељко Радуловић из СИЗ за комунално-стамбену дјелатност.

• Цијена аутобуске станице је 836.000 марака. Наравно, инвеститор тражи динарску противредност,

а поред друштвених организација као купци се могујавити и – приватници.

• Мада се не ради о превеликој цијени (једна приватна кућа на нашем подручју кошта између 200 и 500.000 марака) нема интересовања за овај објекат који је годину дана под кључем. Стога је, чини се, нужно да одговорни у нашој општини учине више напора како би нова аутобуска станица добила власника. Јер било би заиста по наш туризам веома штетно да и лето дочекамо са двије затворене станице.

С. Г.

ИСТИЧЕМО

КО ЈЕ ЗАБОРАВИО ЗАСТАВЕ?

РЕДОВНОМ контролом радника Секретаријата унутрашњих послова у Будви, за вријеме невембарских празника између осталог је установљено, да 32 радне организације нијесу истакле државну, републичку или партијску заставу поводом 29. новембра – Дане републике. Наравно, у складу са законом, против одговорних лица у овим објектима, поднијета је прекрајна пријава надлежном суду.

Десило се тако да Република свој 46-и рођендан у нашој општини прослави потпуно незапажено. Наравно, не мислим да је требало организовати као некада добро познате социалистичке манифестације, популарно назване свечаним академијама, али, сигурно нећемо претјерати ако кажем да су заставе, (макар она државна) требале бити истакнуте на за то предвиђеним мјестима. Уосталом, то и закон налаже.

Ово није први пут да се дешавају овакве ствари, и да пролазе потпуно незапажено. Неко ће рећи, зар је и то неки проблем? Можда и није, али је очито и више од тога да неко, ко је за то надлежан, не ради свој посао како ваља, а за све то не одговара никоме. Но, и то је на жалост стара пракса коју никако, да промијенимо. Чак ни за, или у име празника.

Овога пута ће одговорна лица прекрајно и одговарати, али, да ли је то и дољно?

Р. ПАВИЋЕВИЋ

КОРИШЋЕЊЕ КАПАЦИТЕТА У ООУР „БУДВА“

СЕЗОНА КРАЋА – ГОСТИЈУ ВИШЕ

• У периоду јануар-октобар хотели су били стопроцентно попуњени 140 дана, четири дана краће него прошле године, али је гостију било више због повећања капацитета, па је физички промет већи за два процента него 1988. године.

У ООУР „Будва“ (односно од 1. јануара друштвеном предузећу „Будванска ривијера“) сравнили су рачуне за период јануар-октобар 1989. године што, изузимајући хотел „Авалу“, представља и годишњи биланс овог колективе.

Хотели у Будви, Бечићима, Светом Стефану и Петровцу радили су у периоду јануар-октобар просјечно 197 дана (од „Ривијере“ са 114 до „Авале“ са 275 радних дана) и били су стопроцентно заузети 140 дана. Коришћење капацитета је слабије него за десет мјесеци прошле године, али су тај „минус“ надокнадили нови капацитети (апартмани на „Словенској плажи“, у Бечићима и Петровцу): кревета у хотелима је више 4,9 одсто, а број дана стопроцентног коришћења капацитета мањи за 2,8 одсто. Односно, овогодишње стопроцентно коришћење капацитета од 140 дана вреди колико и 147 дана прошле године.

Капацитети су се најбоље користили у „Авали“ – 185 дана, (прошле године 152), затим у „Бечићкој плажи“ 142 (134), „Словенској плажи“ 138 (152) „Паласу“ 125 (143) и „Светом Стефану“ 109 (140). У односу на прошлу годину примјетно је боље коришћење капацитета у „Авали“ и „Бечићкој плажи“, док су остала радне јединице знатно слабије него прошле године.

Од хотела најдуже су били стопроцентно попуњени: „Авала“ 207 дана, (од 275 дана рада), „Монтенегро“ 182 (184), „Ас“ 180 (22), виле „Авала“ 170 (176), „Белви“ 152 (182), „Могрен“ 150 (205), „Медитеран“ 145 (184), „Палас“ 145 (178) ТН „Словенска плажа“ 138 (218), „Сплендијд“ 126 (177)... а прошле године редосљед по стопроцентној попуњености био је следећи: „Авала“, „Монтенегро“, „Ас“, „Маестрал“, „Палас“, вила „Милочер“, виле „Авала“, „Медитеран“, „Сплендијд“, „Могрен“...

Остварени број ноћења у хотелима и камповима већи је од ребаланса плана за десет одсто: планирано је 1.219.000 а остварено 1.345.873 ноћења. Планере су највише изненадиле радне јединице „Бечићка плажа“ – индекс 123, „Авала“ 119 и аутокампови 116, док су остала радне јединице биле на нивоу плана – „Палас“ 102, „Словенска плажа“ 101 и „Свети Стефан“ 100.

У периоду јануар-октобар 1989. године у хотелима и камповима ООУР „Будва“ остварено је 1.345.873 ноћења, од чега 1.125.895 у хотелима, а 220.178 у камповима.

Сви ови подаци говоре да је протекла сезона могла бити и болја. Но, ако је ребаланс плана надмашен за десет одсто, а туристички промет већи за два одсто него прошле године, протеклу сезону у ООУР „Будва“ оцењују као успешну.

ПИСМА

ЗАШТО ТАКО?

Велика је штета а још већа СРАМОТА како се односимо пре ма благодетима природе чије дарове не знамо да користимо, већ их својом небригом свакодневно уништавамо.

Једно јутро сам изашао у шетњу кроз благословену шуму која се зове маслињак. Био сам крајње разочаран када сам видио да су препуне грane рода маслина остале прерано без својих плодова. Својим незамјенивим плодовима прекриле су земљу. Ту, пред мојим очима трунуло је велико благо и изузетна храна за човека. Моје разочарење је било огромно. Шта се то могло догодити са највећим родом маслина? **Имам 96 година**, а такав род нисам запамтио. Ову загонетку нисам могао решити, те сам се стао распитивати код упућених људи-мештана. Одговор који сам добио поразио ме је: Општина Будва није имала средстава да измири раније обавезе, нити за ново прскање маслина, те је пустила да пропадају.

Ово је најблаже речено срамота, небрига, расипање огромног богатства у вријеме када нам је драгоцен сваки динар.

Драги моји другови, тако се не гради ниједно друштво, а најмање социјалистичко. То је ћачки пример како не треба ради. Дајем себи пуне право на ову критику, јер сам цио свој дути живот посветио напретку за добро човека, тако да ни сада не могу мирно гледати недомаћинско пословање у својој средини.

Вољи бих да одговори људи наше општине обавијесте јавност како је могло доћи до оваквог пропуста и шта су подузели да до њега не дође. Тешко је вјеровати да постоји оправданje за овакав пропуст. У крајњем случају, уколико нису постојала средства за ове намјене, требало је направити акцију да се она прикупе од заинтересованих грађана.

У мом дјетињству свака породица је обајivala земљу, држала стоку, али је поред тога огромног посла добро одржавала маслине јер су оне биле гаранција свакоме да за уље може трампом добити све оно што му недостаје.

Сада се о њима не води рачуна, те се немарност правда тиме да маслине рађају само послиje оштре зime, а најчешћe сваке друге године. Да је то истина, онда у Калифорнији не би никада рађале маслине, док напротив оне СВАКЕ године дају богате плодове.

Наше Приморје би могло снабдјевати цијелу Југославију дужним воћем када би се постојећи насади добро одржавали и исконости заплажена земља за нове насаде.

Нигде у свijetu нема љепше обале од Црногорског приморја. Ми смо премаја тога сјесни и не улажемо дosta организованог напора да искористимо све његове предности.

О томе колико су наши људи способни и вредни када раде у индустрији примјер је говора предсједника САД Рузвелта одржаног нацији 1942. године, када он каже да би тешка индустрија САД престала са производњом када би "Словени напустили".

Зашто у својој земљи не показујемо такве резултате? Драгоцјено вријеме губимо у бескорисним састанцима и међусобној свађи.

Предложио би нашој омладини да прихвати ову моју добромјерну критику као драги савјет и не дозволи да се овај пропуст понови, те да се боље организује ради чувања и унапређења свеукупног богатства нашег поднебља, прије свега у свом интересу као и у интересу будућих нараштаја.

МАРКО Ивов КУЉАЧА

ИСКОСА

СЈЕЧА МАСЛИНА

О МАСЛИНАМА, том великом благу наше обале, у последње вријеме се доста прича и - пише. Разлога и повода за то има на претек. На "свето дрво" које је дugo било хранитељица већег дијела нашег становништва збила смо потпуно заборавили. Коров и небрига чине да маслине све слабије рађају, а и када дају пун плод он углавном труне. Тако је било и ове јесени, када је мушица, та опака штеточина која напада маслинова стабла, "обара" род због тога што наша општина није обезбиједила средства за запрашивање.

Но, како то народ на бази вјековног искуства срочи, једна невоља никад не долази сама. Ове јесени се о маслинама увјелико прича и из "другог угла". Ових дана је, наиме, у Каменову у селу Дивановићи, почела градња туристичког насеља апартманског типа. Наши туристички стручњаци су лијепо замислили оживљавање аутентичног паштровског села и његово стављање у туристичку функцију. То је, dakako, за сваку похвалу. Но, у том великому послу који је започет, урбанисти и други који су укључени у пројекат, напрavili су велику грешку. На састанку мјештана и инвеститора будућег насеља, прије неки дан у Пржном, сазнали смо, да треба посјећи чак 117 стабала стогодишњих маслина, да би апартмани "легли" изнад магистрала! Да је баш нужда да буде тако, некако би се и оправтило. Но, они који су брое упућени у (не)примјеке, који су непосредно заинтересовани за овај пројекат, који су коначно, сваки дан са пројектантима и градитељима, каку тако није морало. И доказују на картама и на терену да је све могло да се изведе, а да не буде посјечено ни десетак стабала. И да се при том не праве "меандри" ни друге веће кривине, што подразумијева велике трошкове. Каку то стручњаци, или ови их не чују. Или не желе да их чују. Маслина очигледно за њих не значи много. Она је за њих дрво као и свако друго. За мјештане, богами, није.

С.Г.

ДИОНИЧАРСКА БАНКА У БУДВИ

До краја године, по свему судећи, функционисаће јединствен банкарски систем у Црној Гори у оквиру Инвестиционе банке Титоград, а онда...

Павле Ивановић, директор Будванске банке, која послује са још 13 банака у оквиру Инвестиционе банке Титоград, каже:

- Наша банка, као и цијела привреда Будве нема финансијских потешкоћа. Цио фонд банке је позитиван. Штедња грађана и градних организација је на завидној висини, а тренутно депозит банке, такође је солидан. Оснивач Будванске банке је ХТО "Монтенегротурист". Цио његов депозит се налази код нас. Банка никада није била неликвидна ни блокирана. Нека врста смо туристичке банке. Годишње откупним 55 одсто свих девиза, са подручја Црне Горе. У овој години то износи близу 20 милиона добра.

Беселин Бабић, предсједник ПО Инвестиционе банке Титоград, је рекао:

- Наша одлучност је, да спасимо систем Инвестиционе банке, иако имамо много проблема, створених посљедњих година.

Павле Ивановић је одговорио:

- Болje је, да у Црној Гори имамо 3 или 5 банака на здравим ногама, него болестан цијели банкарски систем. Туризам не трипни неликвидност ни један дан. Наша банка не жели да прихвати дубиозе које су направиле друге банке, односно Инвестициону банку. Те дубиозе су створене градњом промашених фабрика, Целулозе и Медијапана у Иванграду, Циглане у Спужу или стварањем грађевинских радних организација у Рожајама у Титограду и још неких чије је пословање деценцијама доносило само губитке.

На ове ријечи, Бабић је само додао:

- Није у питању лоше пословање Инвестиционе банке, него је то било слабо или никакво пословање привреде, коју је наша банка пратила.

У Титограду, послије састанка у Будви, одржан је састанак директора 14 банака које чине цјелину система Инвестиционе банке Титоград. Како смо обавијештени воћен је жесток и бескомпромисан разговор.

Сазнали смо: из Инвестиционе банке Титоград су иступиле Херцегновска банка и Бокељска банка у Котору. Обадије су ушли у систем Југобанке, а свој излазак су најавиле, поред Будванске, Пљевљанске, Улцињске, Барске, Титоградске основне банке и филијала Инвестиционе банке Титоград у Београд.

Све су оне прихватиле да измире своје обавезе према Инвестиционој банци.

- Надамо се да ће наша банка све проблеме решити до краја године. Здрава привреда хоће и здраве банке. Ово је био једини начин да се тржишно понашамо, рекао нам је Павле Ивановић.

С.Паповић

Реаговања

ДА ЈЕ ВИШЕ ПАРА...

Предсједништво општинске организације удружења пензионера и инвалида рада Будве, на својој сједници одржаној 8. децембра 1989. године, упознало се са садржином чланка другарице **Анђеја Калуђеровића**.

Одмор и рекреацију пензионери из Црне Горе могли су ранијих година да користе у одмаралиштима на Његушима и Колашину. Одмаралиште на Његушима продато је прије двије године, а одмаралиште у Колашину припада тамошњој општинској организацији пензионера, где се могу упућивати пензионери на одмор и рекреацију према њиховом програму. Такође наша организација пензионера има одмаралиште у Улцињу, у које се упућују пензионери из сјеверних општина. За пензионере из приморских општина на подручју Црне Горе постоји једина могућност да се користи одмаралиште у Колашину. Очекујемо да ћemo добити неколико мјеста на коришћење за наредну сезону, па ако их добијемо и сазнамо услове, активности које упућивати пензионера, водићемо преко мјесних организација, како би упућени они пензионери којима је најпотребнији одмор, а који немају средства да плате пансион у поном износу.

За упућивање пензионера ван подручја Црне Горе потребна су одговарајућа средства која би омогућавала слање једног броја пензионера којима је то најнеопходније. Од стране Републичког СИЗ-а и ПИО уплаћена су на име одмора и рекреације 3.500.000 динара и налазе се ороchena код банке. Предсједништво удружења пензионера и инвалида рада у заједници са мјесним организацијама у току 1988. године, покушalo је да организује упућивање једног броја заинтересованих на одмор и рекреацији најјесу користила за друге српске, тј. да се изједијули ненаменски за угрожене пензионере, а још мање да се чувају за отпремнику некоме који одлази у пензију.

У границама могућности Предсједништво ОК пензионера и инвалида рада Будве своје активности усмјеравало је на заштиту животног стандарда угрожених пензионера.

Мјесне организације пензионера сваке године достављале су предлоге за помоћ сиромашним

туритички савез

ЗА МАЊА ЗАХВАТАЊА

ИЗВРШНИ одбор Туристичког савеза општине, на сједници од 19. децембра, поред осталог, разматрао је и материјале за наредну сједницу Скупштине општине. Дате су озбиљне примједбе на предлог пореске стопе на приходе од издавања соба у приватном смјештају, према коме би се у идућој години плаћало 20 одсто, уместо досадашњих 18.

Извршни одбор Туристичког савеза сматра да не треба иницијативу пореске стопе из више разлога, а првенствено због знатног поскупљења комуналних услуга и других потроштина, почев од струје до тоалет папира, које оптерећују домаћинства која пружају услуге у домаћој радиности. Ова мјера, по мишљењу чланова Извршног одбора, сада би погоршала ситуацију у погледу прихода од пореза на приватни смјештај јер би се повећао број "илегалних" постеља, који је, у посљедњих неколико година, и онако досегао забрињавајући цифру. Уместо повећања пореске стопе треба појачати акцију на евидентирању лежаја који се илегално издају, што би знатно повећао друштвне приходе по овој основи. Иначе, повећање пореза значило би само још већу, додатну казну за дисциплиноване грађане који уредно пријављују своје капацитете и плаћају друштвене обавезе.

Извршни одбор Туристичког савеза, сматра да је неприхватљив предлог повећања боравишне таксе за домаће гости на 15 милиона стarih динара. Према том предлогу боравак на нашој ривијери скупља би стајају домаћег него страног госта, који плаћа 1,5, односно 2 марке у главној сезони. ВЛ.С.

пензионерима, старим и болесним, чија су примања мала и која немају других прихода, па им је додјељана једнократна новчана помоћ. У току ове године на име једнократне помоћи оним пензионерима који су предложени од стране мјесних организација из два пута исплатили смо 25.250.000 динара. Новчану помоћ је примило 75 пензионера, а исплати смо 150.000 динара извршена је у марту, а по 500.000 динара у септембру 1989. године. Евиденција о лицима којима је помоћ додјељена налази се у мјесним организацијама и рачуноводству Општинске конференције пензионера и инвалида рада Будве. Доступна је јавна документација и сваки заинтересовани пензионер може их добити на увид.

Познато је да у нашој Општини постоји два клуба пензионера у Будви и Петровцу. То су објекти отвореног типа, па се услуге пружају и другим грађанима. Баш због недостатка правог простора за пензионере наша организација је уз помоћ СУБНОР-а Будва у стамбеном објекту званом "зграда боравица", отворила крајем прошле године и нови Клуб пензионера. Клуб је опремљен ванмештајем, купљен је телевизор, шах и домине, а услугује се безалкохолна пива. То је простор који одговара дужини и у поменутом Клубу најкајлошт нису присути наших пензионера. Текак материјални положај већине пензионера уследава овакво стање. Надамо се да ће животни услови побољшати и да ће наши пензионери у наредном периоду постићи заустављање инфлације моћи себи дозволити да дођу у наш Клуб који је искључиво њима и највећи. Средства за адаптацију просторија новог Клuba, као и најаву опреме обезбијеђена су из прихода остварених од бифеа у Будви и Петровцу.

Предсједништво општинске организације пензионера и инвалида рада Будва

РАДОМИР СТОЈИЋ

КАКО САМ ГРАДИО „АВАЛУ“ (3)

СА ПОЧЕТКОМ радова нисмо имали среће, јер та је 1937. била кишовита па се дosta времена изгубило. Инг. Валанд се трудио колико је могао, али се тешко напредовао. Копањем темеља нашајео је на терену на којем су некад биле гробнице, врло старе те је и то спечавало напредовање. То се прочуле па су са свих страна навалили у Будву, гледајући да се докопају старина.

Ево шта каже инг. Тадић који је градио хотел: Чим је стигао извештај од извођача радова, да се нашло приликом копања на старе ископине, одмах смо били на лицу места, ради доношења решења о насталој ситуацији, а у вези даљег рада на изградњи хотела. Одлучено је, да се извести Музеј Кнеза Павла у Београду, да пошаље свог стручњака који ће руководити радовима ископавања. Сутрадан по мом доласку на градилиште сусрео ме је један господин и представио се да је из Музеја из Сплита и да се интересује за ископине. Ја сам га известио, да је већ позван из Београда из Музеја Кнеза Павла човек који ће преузети ископавања. Примио је ово с неговањем и отишао без поздрава. Из Музеја у Београду стигао је г. Јожа Петровић и преузео ископавања. Први налази су били на петом метру и предмети, који су откопани припадали римској епохи. Терен је био песковит од старог наноса, а гробови озидани каменом плочом. Међу нађеним предметима биле су личне тоалете и друге ствари покојника, као: прстене, оглице, ланци, наруквице, стаклене мале зделице (лакримарије), - теглице за козметичка уља за жене, затим (ако је био ратник) мачеви, штитови и грчарије. Међу тим предметима било је нешто златних и финих филиграна. Нађени предмети су пажљиво руком ослобађани наноса и хумуса и склањани после класификације и пописа. Ископ, који је преостајао, бацан је у море. Дешавало се да су ситни предмети, нарочито златни, који су промакли оку археолога ибацивани на обалу са плимом, те су становници Будве по цео дан стајали на обали и буљили у песак не би ли нешто нашли. Те нађене предмете односили су у Котор и продавали златарима уместо да понуде Друштву за будући музеј. После пописа све је стављао у сандуке са сламом и депоновано у магацин под кључем.

Приликом копања темеља за 4 велика стуба, који је носе целу конструкцију средњег дела хотела са салом, на дубини од 7 метара нашло се је на други слој ископина, које су биле грчког порекла по каменом споменику (стели) исписаним латинским језиком са језичким грешкама. Закључио се је, да то датира из I и II века по Христу, када је ту била грчка колонија - окупирана од Римљана - чији језик (латински) уведен је као службени, али неовладан у целини од домородца. Оваквих и сличних камених споменика, и плоча било је више. Војни предмети и амблеми били су од бакра.

Управни одбор Друштва решио је да се све ове ископине сачувaju за будући музеј, који ће Друштво изградило у самој Будви, као значајан културни прилог и атракцију за туристе, с тиме, да се у самом хотелу уреди неколико витрина са експонатима. Као се у то време одржавала велика изложба „Италијанских портрета“, то је послат Музеју Кнеза Павла по један примерак од предмета, којих је било више, а то није било на уштре домаће колекције. Било је око 15 сандука закованих са спиковима у којима је писало шта се налази и тако су се чували за време окупације. Непријатељи, ни Италијани нити Немци, нису то

дирали.

Међутим по ослобођењу, како је хотел претворен у болницу једног дана дошли су неки војници са официром и тражили, да им се ти сандуци предају. Заступници Друштва Будва браћа Рајковић морали су предати те сандуке не знајући, где се они nose. Тако се изгубио траг ископинама од велике вредности. На Цетињу у Музеју, налазе се само надгробни споменици и камене плоче. По казивању неких туриста из 1948/49 год. у витрина музеја у Сплиту надлазе се извесни експонати са ознаком из Будве или како су оне тамо дошли, нико не зна. Ја (др. Тадић) сам о овоме свему поднео реферат - представку Заводу за заштиту културе у Београду, да трага за тим ископинама. До данас нисам доби никакво обавештење о исходу трагања. Сматрам да је важно и нужно да ово напоменем и да ови подаци иду у летопис града хотела Авале у Будви.

ОВО О ИСПОКИНАМА У БУДВИ ПОТРЕБНО је, да СЕ ИСТАКНЕ ИЗ РАЗЛОГА, ШТО СУ СЕ ПО ОСЛОБОЂЕЊУ ПОЧЕЛЕ РАЗНОСТИ РАЗНЕ ВЕСТИ, ПА ЧАК И У ДНЕВНИМ ЛИСТОВИМА ОБЈАВЉИВАТИ, КАКО СУ АКЦИОНАРИ ДРУШТВА ПРИЛИКОМ ЗИДАЊА ХОТЕЛА У ГРОБОВИМА НАШЛИ „ОГРОМНЕ КОЛИЧИНЕ ЗЛАТА“ И КАКО ИХ ХОТЕЛ НЕ КОШТА НИТИ ЈЕДАН ДИНАР. ПОТРЕБНО је да се види, шта, како и под којим условима су акционари зидали хотел и да ја као један од иницијатора, па и главни улагач могу само да кажем, да су све то само измишљотине и произвољне вести без трунке истине. То усталом знају и сви будвани. И од мене више знају и од свих чланова друштва. ТОЛИКО да се о овоме зна. ИНТЕР-

ЕСУЈЕ МЕ ДА ЛИ ЂЕ СЕ НЕКО ЗАИНТЕРЕСОВАТИ ЗА ОВЕ ИСПОКИНЕ И МАЛО ПОТРАЖИТИ, КО ИХ ЈЕ УЗЕО И ГДЕ СЕ САДА НАЛАЗЕ.

У изградњи самог хотела у прво време, био сам потпуно САМ, а нарочито што се тиче новца. Нико није хтео да се упуши у ту моју авантuru, као су ми моји пријатељи говорили, али ја сам био уверен, да не радим рђаво нити погрешно. Радећи тако са инг. Валандом споразумевао сам се с њиме, без учешћа других. Све те претходне радове око плаца, око куповине суседног земљишта, око добијања дозволе од стране Поморске управе, око разних дозвола са Цетиња, дозвола будванске општине и још разноразних дозвола, да би се рад могао почети, све те радње морао сам да завршим. Морам да нагласим, да је највише проблема било од будванске општине од које се нијам томе надао. Претпостављао сам да ће општина још помоћи, јер је овај огроман посао био и њена корист, што се је доцније и показало. Инг. Валанд имао је такођер великих сметњи, а нарочито од стране општине, те сам морао често ићи у Будву и несугласице решавати. Колико је све то коштало (новаца и секираџије), само ја знам.

Када се „изашло“ из темеља и плоча ударила, било је свега и свачега. И сам инг. Валанд преварio се у погледу коштања. Јер 1937. година, како сам већ споменуо, била је врло кишовита и незгодна за рад, те се је око припремног рада утрошило врло много новаца (преко 2 милиона динара)... Увек и са свију страна запиткивали су ме, како рад напредује и докле се дошло. Тако једном приликом у кафани Коралац, где сам ишао свако вече у ловачки клуб, седели су трговац г. Стојадиновић и г. Јуба Саравчић. Зауставише ме и поставише исто питање. Одговор-

рих, да сам сам и да незнам докле ћу дотерати. Г. Стојадиновић окрећући се г. Саравчићу казао је: А зашто ти Јубо не удеш у ту компанију са Радом? Као одговор Јуби уследило је: Ако Рада хоће да бих са нешто новца ушао. Као се могло и претпоставити мој одговор је био: Јубо уђи са колико новца хоћеш, само да имам још некога уз себе, све остало ја ћу радити сам, као и до сада. И г. Саравчић је изјавио да улази у Друштво са износом од 500.000.- Ту сам му одмах објаснио укратко, шта сам све до тада урадио. Наравно говорећи му да са радом нећу престати, а сада како је и он ту, да ће свар поћи боље и брже. Ова помоћ била ми је драга и мила не због новца, већ што сам добио човека са којим ћу моћи сарађивати и саветовати се у свему.

Уласком г. Јубе био сам много слободнији и са инг. Валандом, и могао сам му што шта ставити до знања; да се не слажем с њиме нарочито у погледу новца, кога је веома много потрошио за досадашњи рад. Али те примедбе нису биле такве да би се са радом отезало. Међутим инг. Валанд без икаквог објашњења или ма каквог разлога напустио је посао, оставио све и вратио се за Београд. Наравно мене је довео у врло незгодан положај. Међутим моја је срећа била, да сам већ имао г. Јубу уза се, те се са њим договорим да потражисмо другог инжињера. И ту смо имали среће те се намеријмо на нашег одличног пријатеља и познанника инжињера Др. Драгомира Тадића из Београда. Саставши се са њим, објаснили смо му у каквом смо положају и замолили га, да се прими овог посла и настави са радом. Без икаквих услова и захтева инг. Тадића, све се одмах довело у најбоље стање. По његовом предлогу, одмах је нађен стручњак, који је преузео даљи рад. Од тада почине интезиван рад.

ЗАНИМАЊЕ О КОЈЕМУ СЕ СВЕ ВИШЕ ГОВОРИ

АНИМАТОРИ КАО АМБАСАДОРИ

АНИМАЦИЈА у туризму све више добија на значењу. Заправо, постала је неодвојива од укупне туристичке понуде. У организацији „Будва“ њој се последњих година поклања посебна пажња, па су аниматори из Будве и Бечића, прије свега, међу колегама на Јадрану посебно цијењени и ради виђени као гости у најексклузивнијим хотелима.

- Анимацијом хуманистичка функција туризма задовољава потребу туриста за промјенама и дружењем, кроз њу се развија култура одмараша, стичу нова знања и вještine и, посебно, навике активног провођења слободног времена у вријеме коришћења годишњег одмора. А, све то доприноси постизању економских резултата што је највидљивије кроз повећање ванпansionске потрошње, каже шеф Сектора анимације у организацији „Будва“, Огњен Балабушин.

На недавно одржаном го-

венских аниматора у Портожу, наступи аниматора из „Будве“ оцијењени су највећим оцјеном. Од стручњака из ове области имали смо прилику да чујемо да програми будванских аниматора, који се највећим дијелом изводе уз учешће хотелских гостију, не заостају за онима који се приказују у страним клубовима при хотелима. Ласка-ве оцјене о њиховом раду су у више наврата изрекли стручњаци за анимацију при агенцијама ТУИ, „Бемекс“ и „Југотурс“.

Огњен Балабушин иначе каже да су добри резултати у раду постигнути упорним петогодишњим ангажовањем свих 25 запослених у хотелима од Будве до Петроваца. У припремању и извођењу програма учествује више стручњака - аминатора, дизајнера и камермана - који сваки наступ снимају и касније се заједнички анализаирају. Посебно истичу пуно разумијевање руководећих људи за анимацијом као посебно важном сегменту туристичке

понуде, па је то између остalog утицало да се створе пуни услови за рад аниматора у хотелима. Постало је незамисливо да хотел нема једног аниматора. Омогућено им је да се технички опреме за рад - почев од рефлектора, бежичних микрофона, видео камера до гардеробе и другог.

- Посебно је важно што сви који се анимацијом баве посао воле и непрекидно се ради на личном усавршавању и трагањем за новим идејама, које се заједнички разрађују и примјењују у програмима. У марта смо организовали дводневни семинар за аниматоре и за његово одржавање био је ангажован др Клаус Фингер из Франкфурта, један од водећих стручњака у овом послу у Европи. Почетком наредне године 12 наших аниматора поћиће у Енглеску, у град Норвич, где ће истовремено похађати курс анимације и виши течај енглеској језика, каже шеф будванских аниматора.

Д. Новаковић

Др Клаус Фингер и Огњен Балабушин

Приватни смјештај

ДОПУНСКИ ПОСАО ИЛИ...

ЈЕДНА од најчешћих тема у готово свим расправама о туризму, у нашој општини је и изградња нових капацитета. Проблем недостатка средстава настоји се решити, углавном ангажовањем страног капитала. На другој страни наши грађани изградили су значајан број кревета, у добро опремљеним, модерним апартманима, вилама, викендацима, без већег ангажовања друштвених средстава, без бројних састанаца, празних разговора. Тако данас будванска ривијера располаже са 12.500 лежаја, званично регистрованих, што наспрам 8.000 колико их има у хотелима чини већ значајан удију у укупној туристичкој понуди.

Дакле, не може се више говорити о приватном смјештају као допуни друштвеног сектора, већ као активном субјекту туристичке привреде у Статистички појади о попуњености капацитета углавном указују на релативно добру попуњеност хотела у односу на приватни смјештај, кога прате бројне слабости. Чињеница да је ове године у домаћој рдиности остварено 504.452 ноћења, што је у односу на прошлу годину мање за око 8%, (претпоставља се да је чак сваки трећи гост непријављен) доволно говори да проблеми у овој „полујавној“ дјелатности траже хитно разрешење.

Незадовољство је обично, како приватних из-

даваоца тако и општинских органа. Општина, се појављује углавном када треба убрати неоправдано високе доприносе, да пропише обавезу издавања са-мо преко друштвених туристичких организација које убирају свој проценат без уложеног рада. Обавеза издавања преко посредника сигурно не би издржала прозвјеру уставности. Зашто би наиме власник куће издвајао и до 10% од дохотка ако му турист биро рецимо није ни довоје госте?

То је рента без рада или -експлоатација, а да и не говоримо о начину наплате пружених услуга, када у условима високе инфлације власник свој новац добије и по мјесец дана закашњења. То је систем који не функционише и у који грађани не желе да се укључе. И не пријављују госте, што за крајњу последицу има умањење укупних друштвених прихода.

Искључиво забранама и казнама, инспекцијским контролама проблем се не може решити.

Проверу уставности такође не би издржала ни пракса туристичких инспектора да крше уставом загарантована права – о неповредивости стана, тиме што претресају куће и узне-мирају госте у вријеме које сами одређују што оставља и текако ружну слику о нашем туризму.

Морао би се наћи обострани заједнички интерес прије свега у погледу пласмана ових капацитета како на домаћем тако и на спа-

ном тржишту, што би повећало искоришћеност и захтјевало подизање квалитета услуга, правилно постављање цијена, чиме би се умногоме допринијело да грађани не пријегавају нелегалном издавању.

Тржишна оријентација мора и у овој дјелатности наћи своју примјену тако што ће се категоризација приватних капацитета ускладити са свјетским стандардима, мора се узети у обзир и локација објекта, што до сада није примењивано. Сигурно се не могу исто вредновати објекти у центру града и поред мора са оним који су удаљени.

Такође би се морао одредити и број кревета као граница – преко које престаје издавање соба као допунска дјелатност, а постаје обавеза пријављивања и регистрације самосталне радије-пансиона, чиме би се учинила услуга и друштвеним сектору где се углавном обезбеђује осигурање и радни стаж, а лични доходак тамо зарађен надокнадује код куће за само недјељу дана или мање.

Активност туристичке инспекције требало би усмјерити и на проверу квалитета услуга, на заштиту туриста, јер се у трци за брзом зарадом заборавља да је умногоме овај вид туристичке дјелатности све мање достојан репрезентант наше традиционалне гостољубивости, прилика за размјену културних вриједности и обичаја – све више беспоштедна трговина.

Бранка ПЛАМЕНАЦ

Цветко Петковић

ЦВЕЋАР ЦВЕТКО

АКО у ООУР-у „Будва“ запитате има ли неко од њихових радника који својим радом заслужује посебну пажњу, онда ће вам засигурно међу првих пет набројати и име марљивог Цветка Петковића радника Радне јединице „Бечићка плажа“. Или ће вам рећи, – то је свакако цвећар Цветко. Речи ће да га најчешће можете наћи негде на пространим зеленим површинама у Бечићима које он већ годинама обрађује, оплемењује и дотjerује. И захваљујући баш њему, то је данас једна од најљепших зелених „оаза“ за коју из године у годину од страних гостију стижу похвале.

И управо, када смо потражили Цветка у његовој кући у Будви, казали су нам да се налази у Бечићима, иако је тренутно на годишњем одмору. А тамо, када смо се срели, испричао нам је да иако је на одмору, редовно сваки дан обиђе „своје“ паркове, погледа има ли евентуалних оштећења на младим стабљикама. Као рече, „то је јаче од мене, то тако мора“. Јер, прича даље Цветко, овај посао тражи пуно пажње, и веома је битан у туристичкој понуди. Управо за то свакој стабљици, свакој ружи, мора се пружити посебна пажња, а посебно му тешко пада када дође нечијом непажњом до оштећења. Бавити се цвећарством је лијеп и интересантан посао али изискује многу пажњу и стрпљења.

За свој дугогодишњи рад Цветко је више пута награђиван. Двоструки је добитник златне плакете Туристичког савеза Црне Горе, а ове године добио је Сребрну плакету Туристичког савеза Југославије. – „То су ми драга признања, каже он. – Али, то нису признања само мени, већ и мојим колегама у „Бечићкој плажи“.

Тако говори Цветко, показујући своју скромност, исичући да је много боли на свом радном мјесту, међу ружама, него када говори. Нема разлога да му не вјерујемо.

Р. ПАВИЋЕВИЋ

СЛИКОМ И РИЈЕЧУ

ЗАБОРАВЉЕН БРОДИЋ

ПРИЈЕ нешто више од годину дана у близини Бара спашена је посада оштећеног бродића „Танде“ (који је пловио под хондураским заставом), а који је затим плутао и након неколико дана потонуо близу Будве. Реморкер из барске луке није успио да бродић извуче на површину, али је то успјело будваничким рибарицама из клуба „Делфин“ средином јануара ове године.

Одмах након што је „Танде“ усидрен у градској лу-

ци почела су нагађања чији је сада бродић, коме ће припасти, шта би се с њим све могло урадити... И у том нагађању обиљежићемо ускоро годишњицу. Већ дуго је „усидрен“ на депонији отпадног материјала на „Словенској плажи“ и изложен даљем пропадању заштићен написом „забрањено пењање“. Логиком наших нелогичности изгледа да му је то право мјесто и – намјена.

В.М.С.

ИЗГРАДЊА ЈАЗА

КАД ОДГОВОРНИ ЏУТЕ

– ВИШЕ од годину дана вођимо преговоре са „Медитеране клубом“ из Париза, око изградње Туристичког града на Јазу са 4.500 кревета и голф игралиштем од 27 рупа у вриједности од 200 милиона долара. Потписујемо предуговоре, меморандуме, протоколе... Путујемо у Париз. Представници „Медитеране клуба“ долазе у Будву. То све пуно кошта, а наша страна и даље налази разлоге, да не дефинише коначан уговор. Идејни пројекат је урадио „Медитеране клуб“ у договору с нама, а у складу са Урбанистичким планом „Лужни Јадран“ од прије 19 година. О свим појединостима упознати су најодговорнији у Будви, Котору и Републици, вели Раде Ђаковић, савјетник у „Монтенегротуристу“.

Ђаковић даље каже да жестоки отпори постоје, прије свега од појединача, чији су интереси изградњом Јаза „утргжени“, мада је „Монтенегротурист“ добио сагласност и од Мјесне заједнице Грбаљска Ластва, Извршног одбора СО Котор, јер 85 одсто Јаза припада каторском општини.

Јаз би се градио иностраним средствима, предузете би било југословенско, а регистровано код Окружног суда у Титограду. Добит би се дијелила 90:10 за „Медитеране клуб“.

● „Медитеран клуб“ добио гаранцију своје банке у Паризу да може инвестирати 200 милиона долара, а „Моненегротурист“ се понаша као да за то не зна

– О каквој се фирмама ради, не треба посебно наглашавати. Једна је од двије највеће у свијету, које се баве туризмом и угоститељством. Има 167 хотела и туристичких насеља широм света од Јапана, па до наше земље, чији је годишњи бруто промет 5 милијарди долара. У нашој земљи са београдским „Путником“ ради већ три десеције. Имају туристичка насеља у Примоштену и на острву Свети Марко у Боки которској, полинезијског типа. Обадва изванредно послују. „Медитеране клуб“ би обезбеђивао и пуњење Јаза, гостима дубоког дела, а, што је најважније у овом тренутку, партнери из Париза добио је гаранцију своје банке, што није био случај са ранијим преговорима за друге локације, као што је „Енако“, такође из Париза, који је обећавао брда и долине, додаје Ђаковић.

Полупансион или пансион по особи на Јазу би био преко 100 долара, а посао би добио преко 800 високостручних ка-

дрова из области туризма и угоститељства. Процјена земље у финансијској конструкцији овог Туристичког града на Јазу износи 10 одсто, што је за 1,5 одсто више него код хотела „Хајат“ у Београду.

– На адресу Извршног вијећа СР Црне Горе, стигао је још један телекс, од стране „Медитеране клуба“, у коме питају за наше расположење, обавијестио је недавно најодговорније људе из наше општине, Жарко Ракчевић, републички секретар за урбанизам.

– Ако се догоди, да „отјерамо“ „Медитеране клуб“ са Јаза, онда нећемо успјети ни са другима у изградњи неке локације, јер се ради о изузетно коректној компанији. Наш имац би био доведен у питање и код других страних фирм, а то не би било никако добро, рекао је Раде Ратковић, из ООУР „Будва“.

С.Паповић

САВЈЕТ КИЦ-А О ФЕСТИВАЛУ "ГРАД-ТЕАТАР"

ПОТРЕБНИ БОЉИ УСЛОВИ

- ДОШЛИ смо у ситуацију да о Граду-татру не размишљамо као о дјетету које треба њихати, већ као одраслом бићу на које треба обзично рачунати - рекао је **Бранко-Дики Кажанегра**, предсједник Савјета КИЦ-а, на сједници Савјета који је рапортирао о финансијском извјештају и прелиминарном програму фестивала, његовом финансирању и реорганизацији Културно-информативног центра.

● Савјет је усвојио финансијски извјештај ћео-штог фестивала, а највише ријечи било је о програму наредног фестивала, финансијским и другим условима које треба створити да ова манифестија сачува достигнути реноме. Јер, како је речено, Град-театар је након три године већ у врху оваквих манифестија а ту се не може опстати стагнацијом него сталним обогаћивањем програма које ће још више ојачати везу туризам-културе.

● О програму наредног фестивала говорили су **Велибор Золак**, директор КИЦ-а и фестивала, и **Милорад Вучелић**, члан Савјета. Идућег љета неће бити новог великог пројекта, као што је то протеклог био "Кањош", али ће се наставити константним побољшањем програма која проистичу из искуства три завршена фестивала. Посебно место у програму наредног Града-театра имаће овогодишње и прошлогодишње пројекције и копродукције фестивала: "Кањош Македоновић", "Јеђупка", "Орестија", "Хамлет у Мрдуши дојој", "Алеф", "Медеја", "Франкештајн учи танго", "У бога ми вјеријемо", "Болеро", а у плану су и још неколико нових пројеката. У току су договори са Театром Силикон дарма из Сан Франциска о реализацији мултимедијалног пројекта "Луч микрокозма", затим са Стејџ лефт интернационалном из Лондона о "Чудесној причи" коју би извела польска група "Чилова", а у оквиру ОФ-програма планиране су копродукције са Студентским театром "Леро" из Дубровника и театром "Даска" из Сиска. У програм ће се уврстити

најбоље представе са Фестивала алтернативног театра, МЕЦ-а и Стеријиног позорја. Планирано је, иначе, да се програм Града-театра '90. одвија у осам циклуса: фестивалске продукције, Југословенска позоришна трагања, савремени европски театар, Адријатик балет данс центар АБЦД, Моцарт-фест, Цезајн, Фестивал акустичне ги-

о комуналним таксама којом се боравишна такса више неће директно уплаћивати корисницима (14 одсто се издвајајо за Град-театар). већ у Буџет Општине. Зато је договорено да се по усвајању програма Града-театра за наредну годину разговара са представницима Скупштине општине, привреде, мале привреде и Туристичког савеза о условима које

ПРИХОДИ И ТРОШКОВИ

ПРИХОДИ Града-театра 1989. године износили су 5.097.767.330 динара: од боравишне таксе 4.276.076.10, од улазница 494.135.000, од уплате за школу пlesa 30.340.660 остали приходи 300.000, и спонзорство 296.915.660 динара. Поред тога ООУР "Будва" је обезбједила 18 двокреветних соба за 21 дан у вриједности од 400.000.000 динара, а "Монтенегроекспрес" превоз укупној дужини од 12.000 километара и вриједности од 35.160 западнонемачких марака.

Драмски програм је коштао 2.037.267.710 динара (Кањош 1.199.804.280 динара, Медеја 117.182.500, Јеђупка 227.904.510, Алеф 58.419.390, Франкештајн учи танго 35.004.970 и остали драмски програми 398.952.060 динара), балет 276.610.710 динара (Болеро 76.607.350, Доналд бард балет 103.614.780 и АБЦД 96.388.580 динара), музички програм 646.184.450 динара (Моцарт фест 126.949.370, Фестивал гитаре 99.250.910, Цезајн 154.006.820, остали музички програми 80.248.890, музички офф-програм 140.781.300 и диско програм 44.947.170 динара), а остало 1.570.043.630 динара (Трг пјесника 214.153.990, бокс-меч 82.179.900, техника, тон и свијетло 199.721.100 и остало 1.073.988.640 динара). Укупно сви трошкови били су 4.530.106.500 динара.

По врстама услуга највише средстава издвојено је за ауторске хонораре 1.038.862.180 динара, затим за услуге ООУР друштвених делатности, 837.648.950, смјештај и исхрану 765.753.270, срдневиџице и путне трошкове 593.826.770, услуге омладинског сервиса 425.802.120, транспортне услуге 257.930.130 реклами и пропаганду 239.305.180, материјал 231.607.380, репрезентација 42.769.000, гориво 36.388.000, ПТТ трошкове 23.188.800, камате 20.394.550 и занатске услуге 16.630.170 динара.

таре или Фестивал духовне музике (хорске музике), и ОФ-програм (улични театар и др.).

● Савјет је подржао оквирни програм наредног фестивала и закључио да се треба максимално заложити за стварање свих неопходних услова за његово одвијање. Јер, како рече Бранко-Дики Кажанегра, град и фестивал и фестивал и туризам морају бити у узајамној функцији. У том смислу негативно су оцијењене одлука о ограничавању радног времена угоститељских радњи која ће негативно утицати на тренд продужења ноћног живота који је започео управо с Градом-театром и временом су постали међузависни, и предлог одлуке

треба обезбједити за одржавање фестивала. То треба најољубљије схватити јер, како рече Велибор Золак, ако су домаћи учесници фестивала спремни да толеришу што често нема елементарних услова за рад, страни неће, већ траже професионалност и услове на које су навикли.

● Савјет је прихватио најчешћи предлог организационих промјена у Културно-информативном центру којима се планира раздвајање у три организације: Музеји, галерије и библиотека (која би објединавала библиотекарство, ликовну дјелатност и музејску дјелатност), Информативни центар (Радио-Будва и "Приморске новине" и издавачка дјелатност) и Фестивал Град-Театар (музичко-сценска дјелатност и агенција за маркетинг).

В.М. Станишић

Сцена из "Кањоша"

НАГРАДА
ЈОВАНУ
ИВАНОВИЋУ

нашем ликовном ствараоцу, Јовану Ивановићу, за цртеж „Морска птица“, а награда „Ристо Стијовић“ за вајарство, додељена је Крсту Андријашевићу из Никшића за рад „Женска“ - материјал дрво.

Ивановић, иако није био на отварању и додјели награда, рекао нам је:

- Награда „Мило Милуновић“ која се додељује без сумње је значајна, јер носи име једног од највећих, ако не и највећег југословенског уметника у времену у којем је стварао. Ово није моја ни прва, а надам се ни посљедња награда.

С. Паповић

РЕОРГАНИЗАЦИЈА КИЦ-А

ИДУЋЕ ГОДИНЕ
У ТРИ
ОРГАНИЗАЦИЈЕ

ЗБОГ развоја појединачних дјелатности Културно-информативног центра, радници овог колектива одлучили су да приступе реорганизацији. Предложено је (а дефинитивна одлука донијеће се на референдуму 27. децембра) да се КИЦ трансформише у три организације: Музеји, галерије и библиотека (која би објединавала библиотекарство, ликовну дјелатност и музејску дјелатност), Информативни центар (Радио-Будва и "Приморске новине" и издавачка дјелатност) и Фестивал Град-Театар (музичко-сценска дјелатност и агенција за маркетинг).

Оцијењено је да би оваква нова организација доприњела бољем функционисању свих дјелатности које су сада у сastаву Културно-информативног центра.

У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

КОРБИЗЈЕ И
ШВАЈЦАРСКА

У МОДЕРНОЈ галерији је одржана необично занимљива изложба под називом **Корбизје и Швајцарска**. На двадесетак панона представљен је тек дија-ствалаштва овог архитекте свјетског гласа а изложба је организована поводом стогодишњице рођења Корбизје. Пројекти грађевина од армираног бетона овог великане архитектуре својевремено су представљали својеврсну револуцију у грађевинарству.

За пихвалу је то што су изложбу организовано и уз коментар наставника по гледали ученици Средњошколског центра. Како наша ривијера у архитектонском обликовању управо доживљава особену ренесансу, нема разлога да се не вјерује да ће дјела овог ствараоца оставити одређени траг на обликовању туристичких и других објеката у нашој средини.

Д. Н.

СЛОБОДАН СЕЛЕНИЋ У БУДВИ

ПОЛИТИКА КАО - СУДБИНА

ПОСТОЈИ чудна коинциденција која ме чини помало сјеверним када су неки потези у Савезу књижевника Југославије у питању. Наиме, судбина овог Савеза као да наговештава судбину Југославије – рекао је **Слободан Селенић**, предсједник Савеза књижевника Југославије на трибини културно-информационог центра у Будви.

Невероватно с којом логиком држава прати догађања у овом Савезу; пре годину дана Удружење књижевника Србије прекинуло је односе са Удружењем Словеније, сада то чини српска држава, каже он.

Објашњавајући садашње неодрживо стање у Савезу књижевника Југославије Селенић је истакао како је према статуту савеза доволно да само један члан не присуствује састанку предсједништва, или годишњој скупштини, па да се ни једна одлука не може донијети. На тај начин Друштво књижевника Словеније блокира рад Савеза. Његови чланови не присуствују сједницама – али и не иступају из Савеза.

Савез практично не постоји, истиче Селенић, он је просто као нека фикција. Оно што се његови чланови договоре од седнице до седнице, нема статутарна права да искључи било ког члана. Иако је организован по моделу шире друштвене заједнице – он је за степен или два конфедеративнији јер су према статуту из 1975. год. букаљно сва права делегирана републичким удружењима која су данас јака и нису у кризи.

Како овакво стање не би трајало у недоглед, на последњој скупштини одржаној без присуства Словенаца, Хрвата и писаца косовског друштва, договорено је да они чланови који дођу у Врњачкој Бањи одржи седницу са једном тачком дневног реда – какав савез желимо?? Договорено је да они чланови који дођу у Врњачку Бању, иступе из Савеза – помало детињасто, али другачије не иде – а затим да се формира нови Савез са новим статутом који ће онемогућити овакве блокаде. Дакле очекује се потпуна реорганизација СКЈ.

Слободан Селенић је говорио о свом књижевном дјелу, о свом новом роману, али се питање актуелне политичке ситуације нису могола заобићи. Говорећи о односима између Словеније и Србије рекао је да колико год се трудио не може наћи неке доволно релевантне разлоге за сукоб који је посве – ирационалан и као нов феномен настао прије десетак година.

– Када сам се ја прихватио садашње функције, мислио сам како увек има бар пет до шест ствари око којих се може

мо договорити. Наиме сви смо били за демократију, слободу штампе, укидање спорних чланова Устава и слично или тако није било. Словенци су заокупљени собом, оним што сами говоре и мисле, сваки дијалог је искључен, прогласили су СКЈ за војни бунчер из кога се пуца на Југославију. Иначе имају тај невероватан смисао за сензионалну фразу. Затим ту је и та њихова игра са демократијом, тиме што су пустили Албаце да демонстрирају Србе не, њихов корумпацији, парцијални имици демократије је озбиљно пољујан.

Што се Удружења књижевника Словеније тиче, истиче Селенић, озбиљно тврдим да су из њиховог парохијализма, персоналне лудости и потпуниот одсуство смисла за државу – били растурачи Савеза књижевника Југославије.

Слично би се могло рећи и за косовско удружење које се налази у крајње близарном положају. То је друштво које се зове – Друштво писаца Косова, међутим то је Друштво албанских писаца, јер су га књижевници осталих националности напустили.

Једно од чини се незаобилазних питања оваквих трибина било је – зашто је политика у великој мјери заступљена у дјелима наших писаца??

– Присуство политike у једном књижевном делу, по мом мишљењу, рекао је Селенић, не може учинити то дело уметничким, али га не може ни дискредитовати из уметности. Узимо например, политичке писце раг ekselans – Софокла или Шекспира чије су хронике пуне политike. То их не чини мање или више великим писцима него што јесу.

Данас би било чудно да политike у књижевности нема, сматра он. Тешко да се може замислити личност која апсолутно не примећује политику у нашем животу, она је просто постала наша судбина и у књижевности ће је бити онолико колико и у животу. Један од разлога је и дугогодишња сусpenзија историје која је била на снази не само у нашој средини, а која данас наплаћује свој данак. Колико година је било забрањено рећи да је пре 600 година била косовска битка??

Сматрам да се за три до четири године историјске књиге неће читати у оволовкој мери. Једини начин да се против забрањених ствари бори јесте – дозволити им.

Иако се мислило да забрана неће више бити, замољен да коментарише недавно јавно залагава Градског комитета СК Београда за нештампање дела Слободана Јовановића и Драгише Васића, Селенић је рекао да је та забрана бесмислена и чак мање продуктивна од оних класичних забрана које су успевале да књигу држе изван јавне комуникације бар за ичвечно време.

– Можда ће комунисти и успети да задрже штампање иако су значајна средства већ инвестирани, јер су и данас врло утицајни људи који су пре три или четири године зауставили штампање дела Слободана Јовановића. Поступак је иначе крајње аматерски, јер се неће моћи забранити читање дела једног од највећих стилиста српског језика, истакнутог правника и историчара Слободана Јовановића.

Увек сам се чудио како цензори не разумеју како је цензура у суштини – немоћна.

Б. ПЛАМЕНАЦ

НОВО ВУКОВИЋ О ДЈЕЛУ СТЕФАНА МИТРОВА ЉУБИШЕ

СНАГА ЉУБИШИНОГ ЈЕЗИКА

(Из излагања проф. др Нова Вуковића на промоцији критичког издања цјелокупних дјела Стефана Митрова Љубише почетком новембра приликом отварања књижаре „Побједе“ у Старом Граду.)

...СТ. М. ЉУБИША је велики приповедач, један од оних писаца чијем значају вријеме само додаје. Његово дјело сјајно препрезентује дух, морал, филозофију, етичке специфичности наше Југа. Одиста је мало дјела која су као Љубишина толико дубоко урођена у тоталитет народа, у струјање његовог духовног крвотока. То дјело зрачи дахом стarih времена, патином архаике, архетипским набојем који се пробају кроз незамисливо густе слојеве вјекова. Читаоцу тог дјела отварају се застое-

У оквиру једног оваквог представљања заиста је немогуће указати на сву сложеност проблема које је цио овај тим стручњака, а посебно приређивачи, морао да рјешава. Аутографи главних Љубишињих дјела нијесу сачувани, нека дјела су остала недовршена, издања објављивања за ауторова живота су приликом мањака и неуједначена, аутор је појединачно издања рукописом редиговао и садржајно допуњавао. Касније издања, од којих су нека рађена са великим стручном одговорношћу (као нпр. издање у едицији **Српски писци**, које је приредио Живојиновић или издање СКЗ које је приредио Јовановић), нијесу имала амбиције ни намјenu, коју једно критичко издање подразумијева. С обзиром на чињеницу да је Љубиша био не само крупна књижевна већ и политичка фигура свога доба (предсједник Далматинског сабора, члан Царевинског вијећа), дјеловао је и кретао се у више средина, па су писани трагови тог његовог дјеловања, а посебно његова коресподенција, расути по државним и приватним архивима, збиркама итд. Библиографија радова о Љубишином дјелу, као и библиографија Љубишињих текстова (у рукопису и у разним издањима) такође је опсежна и растућа. Подсјетимо се чињенице да је Љубиша био и преводилац, публициста, бесједник итд.

Издање које данас представљам садржи пет тематичких писаца: И, који је приредио академик **Буза Радовић**, садржи **Приповијести црногорске и приморске** (рецензенти: академици **Чедо Вуковић** и **Јефто Миловић**), II, који садржи **Причања Вука Ђојчевића** приредио је проф. др **Ново Вуковић** (рецензенти: проф. др **Милорад Живанчевић** и проф. др **Радомир Ивановић**), III, који садржи Љубишињу епску јесен **Бој на Вису**, преводе, чланке и говоре, приредио је др **Радослав Ротковић**, IV, који садржи Љубишину писма, приредио је такође др **Радослав Ротковић** (рецензенти за та два тома: проф. др **Никша Стилчевић** и проф. др **Срђан Мусић**) и V, који садржи био-библиографске податке и прилоге, приредио је др **Мирољуб Лукетић** (рецензенти: др **Душан Мартиновић** и **Марија Ачић**). Сви томови, зависно већ и од природе текстова које садрже посједују уводну студију, богат књижевно-критички, текстологички, лексиколошки и други практични апарат...

ри са једног свијета изгубљеног у времену и једног простора којим је историја прошла својим тешким ходом. Вајкарска у том дјелу историјска судбина приморских и црногорских племена, сурово стијешћених између највећих државних сила оног времена и њигове политичке ком-

бинаторике. На умјетничку позорницу ступа неујешан живот у целости, од опоре свакодневице до прошлог вијека, истина да се у језичким дубинама, у његовој вишеслојности и многозначности, криje суштинска духовна шифра народа коме припада. Као што је био истински увјeren да по интелигенцији и способности наш народ не заостаје ни за једним у свијету, тако је и вјеровао да наш народни језик не заостаје у својој лексичкој и експресивној снази за великим језицима Европе. Један од његових великих циљева био је да и то докаже. Такав став се, уостalom, слагао и са идејама Вукова покрета, чији је следбеник био, а с друге стране то је одговарало и његовом поимању књижевности као језичког феномена. „И да Љубиша у својим приповјеткама нема ничег другог“, вели Љубомир Недић, „језик би његов сам био неоцењива добит и ставио би га у ред великих писаца српских...“ Свјестан, дакле, снаге језика којим говори и пише, Љубиша је том елементу својих књижевних текстова поклоњао и највише пажње, слиједећи прокламовано начело романтизма да се у бићу језика садржи биће народа. Међутим, као умјетник великог дара, он је интуитивно слутио да језик сам себи не може и не смје бити сврха, већ да само у функцији дјела добија праву снагу и љепоту.

Љубишино дјело је било предмет критичких осврта, дивљења и опонашања већ и у доба свог настанка. Утицјао је на цијelu једну генерацију писаца сличних поетских начела и духовних видика, међу којима је било веома крупних књижевних имена. Сам, пак, своју духовну и књижевну физиономију формирао је самоучки, вaspitavaјući се на Његошу, народној књижевности и италијанској ренесансној и романтичној књижевној традицији. Из срећног сусрета двеју различитих тракајуних историјских чинова. Дефинију људи разних, најчешће трагичних, судбина, циљева, темперамента и разних улога, које су сами изабрали или им их је живот наметнуо. Међу њима се истичу они који најпотпуније оличавају конструктивне народне вриједности и посају прави народни јунаци и представници. Сви они скупо плаћени подвизи значе велику моралну лекцију која народу помаже да се одржи пред хировитим налетима јачих и лукавијих. Ти ликови, као уостalom и цијело дјело Ст. М. Љубише, носе у себи

сложене референце и кононације, које апсолутно одолијевају времену и остају вјечито актуелним. Кањош и Вук Ђојчевић, нпр., формално припадају IV в., али у свом укупном потенцијалу, у својој парадигматичностима, они носе и наше вријеме, наш вијек и његова оптерећења, савремене херојске узете и тамне падове, наш однос према свијету Истока и Запада, наш још у увијек трагајући грч да опстанемо, да не изгубимо идентитет, име и достојанство и, наравно, цијену за коју све то чинимо. Као мало који књижевни ликови из цијеле наше богате литературе, они бриљантно представљају виталност, даровитост у духовну ширину једне расе, али и она свима нама добро позната и тако у нама присутна ирационалност и не-практичност које Европа никад није разумјела.

Љубиши је, можда, јаснија него иједном нашем писцу друге половине дијада чији је оригинални и препознатљиви Љубишињи стил, у ширем смислу тог појма. Његова два дјела „Приповијести црногорске и приморске“ и „Причања Вука Ђојчевића“ – устављају се у широкoj читалачкој свијести као класика, као литература чија се рецепција ни у једној генерацији не смањује. Међутим, у сјенци поменутих дјела осаје цјелокупни његов преостали опус и његов интелектуални допринос. Научна истраженост тог опуса, укључујући ту и Љубишина велика дјела, није велика, посебно са аспекта модерних приступа књижевној умјетности, а осим тога и са аспекта многих дисциплина којима би то дјело могло бити интересантно.

... Оно што је, пак, најбитније за једно овакво издање јесте придржавање начела аутентичности, односно начела да се до максимума реконструише стварни Љубишињи текст сваког дјела, тј. његова посљедња ауторска воља. Неупућенима то може дјеловати као лакши дио после, али заправо то је и оно што је често најкомплексније и у чему, по правилу, не би смјело да буде промашаја. Друго битно начело, јесте начело једногодишње, односно настојање да се обухвати цјелокупно дјело писца, практично сваки његов писани траг. Чини се да су та два основна начела поштована у највећој мјери и да у том погледу ово издање посједује висок степен поузданости. Дакле, предности Академијског издања у односу на досадашња су бројне и важне: први пут се појављује цјелокупно Љубишињо дјело – све оно што га чини једном од најкрупнијих интелектуалних фигура свог времена, појављује се сва његова писана заоставштина и сва библиографска грађа, први пут се Љубишињи текстови реконструишу по принципима критичких издања.

ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА

ЈУНГОВА КЊИГА НАЈВЕЋИ ПОДУХВАТ

● Сећања, снови, размишљања Карла Густава Јунга први пут објављена у нашој земљи.

НАКОН кратког романа **Џона Штајнбека** „Бисер”, Издавачка пословна јединица Медитеран у саставу Историјског архива Будва постигла запажен успех издавањем аутобиографског дјела Карла Густава Јунга „Сећања, снови, размишљања”. То је прва књига из едиције „Архе” коју уређује мр. Синиша Јелушић и представља изненађење за све љубитеље и поштоваоце Јунговог дјела. „Добили смо, најзад, и на нашем језику, сигурно једно од најузбудљивијих и најсложенијих дела из психолошке литературе у нашем веку” написао је у поговору књиге Владета Јеротић. Ово аутобиографско

дјело К. Г. Јунга које је приредила Аниела Јафе први пут је објављено у Лондону 1961. године и дојивело више издања. Предговор за књигу написала је приређивач Аниела Јафе, са енглеског је превела Дубравка Опачић - Коствић, а поговор нашем издању написао је Владета Јеротић. Књигу је ликовно опремио Миро Главуртић. Историјски архив је откупио ауторска права за издавање ове књиге на српскохрватском језику за Југославију. Јунгова осјећања су била веома запажена на Сајму књига у Београду, о њој су објављена три прилога на телевизiji, а недавно је представљена у београдском Студентском културном центру.

У издавачкој дјелатности Историјског архива једно

од најзначајнијих мјеста заузима свакако и критичко издање цјелокупних

КОМИТЕТ ПРИЈЕ КУЛТУРЕ

ПРОШЛО је десет година од катастрофалног земљотреса, завршени су радови на привременим и стамбеним објектима, дијелу културно-историјских споменика, и најобимнији посао конструктивна санација Старог града, али се ништа није урадило на опремању и уређењу објеката за културне институције у Старом граду.

-Приоритет коначно треба да добију радови на објектима културе јер је то будви неопходно и тренутно прече од обнове манастира-какже др Милоја Лукетића и додаје да је заиста чудно како су се Оштински комитет СК у друштвено-политичке организације још средином прошле године уселиле у Стари град у уређени и опремљени објекат, а такви услови се никако нијесу могли обезбиједити ни за један објекат културе.

дјела Стефана Митрова Љубише у пет књига у сарадњи са Црногорском академијом наука и умјетности и „Универзитетском ријечју” које се недавно појавило. Завршено је штампање књиге **Лава Шестова „Душа и егзистенција“** (у

сарадњи са издавачком кућом Сфариос из Земуна), а почетком идуће године у сарадњи са „Универзитетском ријечју” треба да изађу из штампе Паштровске исправе II и Старе мапе Црне Горе. Припремљена је за штампу књига **Лава Шестова „Атина и Јерусалим“** (у оквиру библиотеке Архе), а са београдском „Просвјетом“ „Медитеран“ припрема издавање књиге **Ериха Коша „Сећање на писце“**.

Историјски архив, како сазијајемо од директора др Мирослава Лукетића, планира још два пројекта. Један су мале монографије културно-историјских споменика и мјеста на Црногорском приморју. У њима би се на научно-популаран начин приближиле културно-историјске вриједности споменика културе и цјелина на овом подручју, штампале би се на 3-4 страна језика, а око издавања овакве литературе која недостаје Црној Гори, постигнут је и начелни договор са „Монтенегротуристом“, „Монтенегроекспресом“ и „Јадрантрговином“. Други пројекат који је у плану је покретање часописа „Медитеран“ за туризам, културу и екологију. То би био југословенски часопис, излазио би једном до два пута годишње, и био би једини часопис врсте у земљи.

За покретање часописа обезбијеђена је подршка савезне комисије за финансирање југословенских научних часописа, а часопис ће се издавати вјероватно у сарадњи са Институтом за туризам из Загреба.

В. М. Станишић

ПРИЗНАЊЕ СЛОБОДАНУ СЛОВИНИЋУ

НАГРАДА „МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ-БАРИЛИ“

● Моје сликарство опомиње, оно је песимистичко и интилистичко

ПРОШЛОГ мјесеца у Пожаревцу, родном мјесту **Милене Бариле-Павловић** (1909-1945), нашем суграђанину, **Слободану Словинићу**, припада је једна од највећих награда, које се додељују за сликарство, а која носи име ове наше познате сликарке.

-Заиста, је то изузетна награда, јер се ради о сликарки рафинираног културног израза, с посебним осјећањем за поетичну атмосферу. Припадала је надреалистичком покрету у времену када то сликарство није имало много поборника међу умјетницима, каже Словинић.

Прошле године добили сте Почасну награду у Паризу у чуvenом Гранд Палеу од Друштва француских умјетника за слику „Најбоља очаја“.

-Салон француских умјетника, био је окупљен преко три хиљаде умјетника из цијelog света. Био је 101. по реду. Та Почасна награда (Монтион хонрабле), такође је нешто што ме је, изненадило, а веома сам поносан, што сам био запажен на том Салону.

Словинићеву награду у Паризу пропратио је и текст од неколико страница објављен у часопису „Свеске сликарства“ са препројекцијом награђене слике и портретом Словинића.

Слободан Словинић је прву изложбу отворио 1961. године у Титограду. Прву награду, Златну пласку, је добио у Београду, на изложби младих сликара 1969. године у кафани „?“, која је тих година окупљала умјетнички свет Београда. А, послиje, награде су се ређале.

-Имам их укупно тринаест. Надам се, да ћу добити још неку... Можда ће, сlijedeћа бити награда мого града-Будве, додаје Словинић, мало у шали, а мало у збили.

При Црногорској академији наука и умјетности је секретар Одбора за ликовну дјелатност, а у Паризу прије четири године, приликом излагања у Галерији Југословенског културног центра, постаје члан „Мајсон дес Артистес“.

Прије три године у мају, избorio је учешће путем конкурса, да излаже у Гранд Палеу, а већ прошле осваја Почасну награду. Заиста изванредно.

-У Будви у својој галерији-атељеу преко љета имам отворену изложбу. Претпрошле године имао сам у Паризу у Галерији „Агарте“, са којом имам уговор, узложбу. Надам се, тако сам се договорио са власником „Агарте“, да једном у тој галерији видим 40 мојих слика величког формата, које су „расуте“ по различим земљама света, музејима, галеријама и код колекционара.

Цијело моје стваралаштво везано је за фигуру-човјека, његову егзистенцију. Свака фигура на мојим сликама или црtežima, представља људску безнадежност. Као што видите и цијело човјечанство сваким даном улази у све већу кризу. Излазак из ње се не назира. Моје сликарство опомиње. Оно је песимистично. Интимистично. Црпим га из својих извора. Зато је искрено. Докле умјетника нешто не „пореже“, нема правог стваралаштва. Треба некад искрaviti, да би умјетник добио надахнуће за стварање, додао је Словинић, за стваралаштво стоји, да је досљедан сликар фигуративне фантастике, где на његовим платнima или црtežima усковитлане масе женских тијела-блудница, мадона или љепотица које су иживјеле живот, чекају спасење кога нема...

С. Паповић

ПОВОДОМ ПРЕДЛОГА ОДЛУКЕ О КОМУНАЛНИМ ТАКСАМА

АПЕЛ РАДНИКА КИЦ-а...

ПОВОДОМ предлога Одлуке о комуналним таксама који ће се разматрати на сједници Скупштине општине 27. децембра, а којим је предвиђено да се боравишна такса уместо досадашњим корисницима (СИЗ) за комунално-стамбenu дјелатност, Културно-информативни центар и Туристички савјет усмијерава у општински буџет, радници Културно-информативног центра су са збора одржаног 20. децембра упутили апел друштвеној заједници тражећи да се таква одлука не усвоји.

Ове године из боравишне таксе 14 одсто је уплаћено Културно-информативном центру за фестивал „Град-театар“ што је био основни извор финансирања фес-

тиvala. Предложеном одлуком укида се финансирање фестивала из боравишне таксе, а не установљавају други извори финансирања, чиме фестивал Град-театар објективно престају да постоји.

Због тога радници Културно-информативног центра апелују на друштвеној заједници да не прихвати предлог одлуке о комуналним таксама и не дозволи укидање фестивала који је својим програмима (представе „Кањош Мајдановић“, „Хамлет у Мрдуши донојо“, Трг пјесника, музички програми, балет, улични театар...) битно доприноси стварању атмосфере метрополе у Будви.

... И САВЈЕТА КИЦ-а

Савјет Културно-информационог центра, на сједници одржаној 15. децембра, размотрio је и предлог Одлуке о комуналним таксама којом се она преусмјерава у Буџет Општине и тиме директно угрожава не само финансирање него и опстанак фестивала Град-театар, што се с обзиром на југословенски друштвени, туристички и културни значај фестивала, не би смјело догоđiti.

Због тога Савјет предлаже да у одлуци о комуналним таксама стоји и обавеза финансирања „Град-театра“ из боравишне таксе.

ПЛИВАЧКО-ВАТЕРПОЛО КЛУБ БУДВА

ЦИЉ – ПОНОВИТИ УСПЈЕХЕ

ВАТЕРПОЛИСТИ Будве почeli су са припремама за наредно првенство које ће се одржати у периоду фебруар-мај наредне године. Под руководством тренера Драгана Самарџића на окупу је 17 ватерполиста, а припреме се одвијају у Котору што отежава и рад и финансијску ситуацију клуба. Током припрема за наредно првенство предвиђено је више гостовања и турнира како би се екипа добро припремила и постигла резултате на нивоу овогодишњих. А то неће бити лако јер, подсјетимо, ватерполисти Будве су прошлопрвенство завршили на трећем мјесту у Првој Б савезној лиги, чиме су се сврстали међу 15 најбољих екипа у земљи. То није маљи успех, јер се наша лига сматра најачом у свијету.

Из разговора са Зораном Драговићем чланом управе Пливачко-ватерполо клуба Будва, сазнали смо да су при крају договори са „Монтенегроекспресом“ о размјени услуга, као новом начину повезивања привреде и спорта у заједничком интересу. Тиме би се стабилизовала финансијска ситуација клуба и коначно отпочело са организованим

радом у свим секцијама клуба и са свим категоријама, а посебно са млађим, јер без свог кадра ниједан клуб, па ни овај, не може имати добру перспективу. У управи клуба сматрају да је потребно што прије активирају средства Фонда за развој друштвених дјелатности, јер она стоје умртвљена и из дана у дан губе вриједност, а они којима су намирењена очекују та средства која су им веома значајна.

Међу више заслужних за успјехе ПВК Будва у прошлоду години постоје и најзаслуженији, па у управи клуба сматрају да на спортисте овог клуба треба озбиљно рачунати при избору најбољих у нашој општини. Ту је прије свих Ватерполо клуб Будва који је освајањем трећег мјеста у Првој Б савезној лиги постигао највећи екипни успјех који досад није постигао ниједан клуб из наше општине, затим Ристо-Рики Никчевић, голман БК Будва најзаслуженији за успјех клуба, и Душан Драговић, пливач-кадет, освајач медаља на сениорском првенству Црне Горе и члан републичке представнице.

В.С.С.

Ватерполисти Будве

ОГЛАС

Мијењам породичну стамбену зграду на спрату за одговарајући Бар – Будва – Тиват – Херцег – Нови.
Телефон 086/21-823 од 18 до 21 час.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Издавач Културно-информативни центар Будва. Директор ВЕЛИБОР ЗОЛАК. Јређује Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник ВЛАДАМИР СТАНИШИЋ. Адреса Редакције: "Приморске новине" 85310 Будва. Телефон (086) 41-487 и 41-194. Жирорачун 20710-603-1809 код СДК Будва. Штампа НИО "Победа" ООУР "Графичка дјелатност" Титоград. Претплата за годину дана 600.000 динара, за иностранство 30 USD. Рукописи се не враћају.

МЕЂУРЕПУБЛИЧКА ФУДБАЛСКА ЛИГА

БУДВА – ЈЕСЕЊИ ПРВАК

(Упркос разним потешкоћама наши фудбалери успјели да током прве полусезоне држе корак са Рударом и на крају му за прса побјегну)

На игралишту у Лутовима поодавно је већ мирно: „Буба-Мара“ мирује, фудбалери и стручни штаб су на заслуженом одмору. Срца навијача су пуна – Будва је јесењи првак у Међурепубличкој лиги у њеној јужној групи, једној од четири којима их укупно има. Успјех, нема сумње, изузетно приједан, па стога на почетку све похвале и клубу и играчима.

● Да се укратко подсјетимо како је Будва остварила овај успјех, којим се поноси наш спорт и који је добра најава да ћemo, можда, у наредном првенству у Будви гледати изабране тимове јединствене Друге лиге. У седамнаест првенstвних кола протекле јесени наш тим је забиљежио десет побједа, четири утакмице су се завршиле неријешеним резултатом (са пењала су освојена два бода), а само три пута су „плави“ момци напуштали терен погнуте главе. Освојена су 22 бода, а изузетно добра гол разлика (27:9) омогућила је Будви да се нађе на првом мјесту испред другопласiranog Рудара који има исти број бодова.

● Одлучујућа утакмица одиграна је у Будви 25. новембра. У том последњем колу јесени гости је био директни конкурент за највиши пласман, екипа Рудара из Какња. Пред око 2000 ватрених присталица који су највијали спортски и фер, наши момци су послије жестоке и иссрпљујуће борбе успјели да освоје бодове. Мада су имали сијасет прилика за постизање голова (нису искористили ни једнаестерци који је судија Шоша досудио већ у 5. минуту игре) одлучујући погодак постигнут је четири минута прије краја. Стријелац је био Божовић који се на тај начин искупио за прошашен пенал.

● И док се играчи одмарaju а стручни штаб помно анализира све што се догађalo ујесен, спремајући се за тешке првенstvene борбе у наставку, треба рећи да је успјех утакмице већи, јер је постигнут упркос бројним потешкоћама које су пратиле тренера Бора Лазовића и његове сараднике. Бројне повреде, жути картони, слаб терен, дуга и заморна путовања,

не ријетко и судијске неправде, били су поред солидних тимова јужне групе, противници са којима се наш тим борио својим вријеме. Ни у дербију, а ни на неколико других утакмица у финишу стручни штаб није могао да рачуна на неколико стандардних првотимаца, који су паузирали или због повреда или због казни. Када се томе дода да Савељић и Ачић у последњим колима нису долазили у Будву, већ су искључиво наступали за Будућност (ради се о фудбалерима са двојном регистрацијом), онда заиста све честитке за храбrost, пожартованje и – знање. Јер, не смје се изгубити из вида, да су искусни фудбалери овога тима Думнић, Зејниловић, Колењеновић, Милић, Балај, фудбалски зналци. Они знатно млађи као што су Чучка, Вуковић, Пима, Бошковић, Вејновић и остали показали су да итекако знају да „грађу“ лопту, да су спремни да пожартованим играма надокнаде неискуство. Одлично су се уклапали у екипу са старијима који имају много утакмица „у ногама“, а неки, као рецимо, Чучка, били су стандардно међу најбољима на терenu.

● Пролеће је велики изазов за полетни тим Будве. Ова добро укомупонована екипа коју више него успјешно води тренер Лазовић има велике шансе да одбрани јесењу титулу и тако обезбиједи пласман у виши ранг. То ће бити врашки тешко јер поред Рудара, ту су и друге веома добре екипе као Неретванија, Раднички, Морнар, БФРАЦ, Титоград и друге. За коначан тријумф ће поред ванредног залагања играча, стручног штаба и управе, свакако ће требати и помоћ са стране. Првенstveno мисlimo на навијаче који знају често да буду дванаести играч, али и на друге у комуни који својим ангажовањем могу да допринесу стварању још повољније атмосфере у клубу. Вјерујемо да та помоћ неће изостати, да ће се екипа солидно припремити за пролећни старт. Стога на крају само пожелimo једно: нека буде као јесенас.

С.Грегорић

ПОЗИВАМО ВАС

ИЗАБЕРИТЕ СПОРТИСТУ ГОДИНЕ

Купон ставите у коверат и пошаљите на адресу „Приморских новина“ са назнаком за анкету, 85310 Будва. Ваши купони треба да стигну у Редакцију „Приморских новина“ до 15. јануара 1990. године.

На основу Ваших предлога Редакција „Приморских новина“ ће прогласити избор најбољег спортисте у општини Будва у 1989. години. Резултат Вашег гласања објављивати је у јануарском броју, а побједнику у вашој и нашој акцији – спортисти општине Будва 1989. године, припашће скромна награда.

У ову акцију укључен је и Радио-Будва преко чијих таласа ћете добијати подробније информације о њеном току.

КУПОН

Најбољи спортиста општине Будва у 1989. години је:

из клуба

Име и презиме читаоца – учесника анкете: